

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI**

PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

2024 YILI RAPORU

ÖNSÖZ

Malların serbest dolaşımı ve güvenli ürüne erişimin yolu; çağın gereklerine uygun, dinamik ve güçlü ürün güvenliği mevzuatından ve bu mevzuatın kararlılıkla uygulandığı denetim sisteminden geçmektedir. Ürün güvenliği alanındaki bu sistematik yaklaşımın amacı, hem yurt içinde hem de yurt dışında Türk ürünlerine olan güveni tam olarak sağlamaktır.

Bu doğrultuda kamu kurumları, ürün güvenliğini teminat altına almak amacıyla kapsamlı düzenlemeler yapmakta ve bu düzenlemelere uygunluğu denetimler vasıtasıyla titizlikle izlemektedir. Ürünlerin güvenli olup olmadığına yönelik bu denetim faaliyetleri; ithalat aşamasında yapılan ürün güvenliği denetimleri ve iç piyasada yapılan **piyasa gözetimi ve denetimi (PGD)** marifetiyle sürdürülmektedir.

Ticaret Bakanlığı olarak, 2002 yılından bu yana farklı kamu kurumlarının yürüttüğü PGD çalışmalarının koordinasyonunu sağlamakta, uygulamadaki ihtiyaç ve aksaklıkları izleyerek, çözüm yollarını ilgili kuruluşların üst yönetimleriyle istişare etmekte ve ortak akılla uygulamaya koymaktayız. Koordinasyon görevimizin bir gereği olarak, her yıl yayımladığımız “Piyasa Gözetimi ve Denetimi Raporları” aracılığıyla, yürütülen faaliyetlerin şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde tüm paydaşların bilgisine sunmayı ve sistemin sürekli geliştirilmesine katkı sağlamayı hedefliyoruz.

Buna ek olarak, ürün güvenliği sistemimizin sürekli yenilenmesi gerekliliğinin bilinciyle hareket ederek, küresel ölçekteki teknolojik gelişmeleri ve değişen dinamikleri yakından takip ediyoruz. Yapay zekâdan büyük veri analitiğine, e-ticarete ürün güvenliğinden izlenebilirlik sistemlerine kadar birçok alandaki yeni gelişmeleri sistematik şekilde değerlendirerek, PGD sistemimizin çağın gereklerine tam uyumlu şekilde iyileştirilmesi için kararlılıkla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu doğrultuda, güncel olarak yürüttüğümüz “E-ticarete Ürün Güvenliği Projesi” ile dijital ticaretin hızla büyüyen yapısında ürün güvenliği denetimlerinin e-ticaretteki kapsamını genişletmek ve bu sayede denetim sistemimizi daha da güçlendirmek amacıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

2024 yılı PGD Raporu’nun, ülkemizin ürün güvenliği alanındaki kurumsal kapasitesini güçlendirerek, Türkiye’nin ulusal ve uluslararası alanda saygınlığını ve rekabetçiliğini daha da arttırmasına katkı sunmasını temenni ediyor; Raporun hazırlanmasına özveriyle katkı sağlayan tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Ticaret Bakanı

İÇİNDEKİLER

I.	GİRİŞ.....	5
II.	2024 YILINDA PGD ALANINDA KAYDEDİLEN ÖNEMLİ GELİŞMELER	7
III.	TÜRKİYE’DE PGD’NİN YILLARA GÖRE GELİŞİMİ.....	9
1.	KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİMİN DENETİMLERE ETKİSİ.....	9
2.	DENETİM PERSONELİ.....	12
3.	DENETİMLERİN YÖNLENDİRİLMESİ.....	14
A.	ŞİKÂYET/İHBAR ÜZERİNE DENETİMLER	14
B.	İNTERNET SATIŞLARINA YÖNELİK DENETİMLER	16
C.	KAZA/YARALANMA VERİLERİ ÜZERİNE DENETİMLER	16
Ç.	SAFETY GATE BİLDİRİMLERİ ÜZERİNE DENETİMLER.....	17
4.	DENETİM SONUÇLARI	18
A.	DENETLENEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI.....	18
B.	UYGUNSUZ ÜRÜN PARTİ SAYILARI.....	20
C.	İTHAL ÜRÜN/YERLİ ÜRÜN AYRIMI	24
Ç.	DENETİM ŞEKLİ (TESTE GÖNDERİLEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI)	25
5.	UYGULANAN İDARİ PARA CEZALARI VE ALINAN ÖNLEMLER.....	29
A.	İDARİ PARA CEZALARI.....	29
B.	ALINAN ÖNLEMLER	32
IV.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	33
V.	EKLER	35
	EK -1: PGD KURULUŞLARINA AİT İHBAR VE ŞİKAYET HATLARINA İLİŞKİN LİSTE	35
	EK -2: TABLOLAR.....	35

KISALTMALAR TABLOSU

AB	Avrupa Birliği
STB	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
TB	Ticaret Bakanlığı
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
E-PGD	Elektronik ortamda yürütölen piyasa gözetimi ve denetimi
TKPGGM	Ticaret Bakanlığı, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü
TOB	Tarım ve Orman Bakanlığı
İPC	İdari Para Cezası
PGD	Piyasa Gözetimi ve Denetimi
PGDBİS	Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi Sistemi
SAFETY GATE	AB Gıda Dışı Ürünlerde Hızlı Uyarı Sistemi
SB	Sağlık Bakanlığı
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

I. GİRİŞ

Ülkemizde dokuz farklı kamu kuruluşu tarafından yürütülen Piyasa Gözetimi ve Denetimi (PGD) faaliyetleri Ticaret Bakanlığınca ulusal düzeyde koordine edilmektedir. Koordinasyon görevinin önemli bir parçasını, PGD kuruluşlarınca yürütülen denetimlere ait sayısal verilerin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan raporlar oluşturmaktadır. Her yıl düzenli olarak yayımlanan bu raporlarla sistemde yıllar içerisinde görülen gelişmeler ortaya konulmakta, sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik öneriler sunulmaktadır.

Bu raporda yer alan veriler, geçmiş yılların değerlendirilmesinin ötesinde gelecek yıllarda gerçekleştirilecek faaliyetlerin daha etkin, verimli ve işlevsel bir hale getirilmesi için yapılan planlamalarda da yol gösterici olmaktadır.

Bu rapor, Avrupa Birliği uygulamaları da göz önünde bulundurularak tespit edilen metodoloji¹ çerçevesinde hazırlanmış olup, bu metodolojiye uygun ve karşılaştırılabilecek formatta veri sağlayabilen kuruluşlar raporda ağırlıklı olarak ele alınmaktadır.

Raporda; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na ait veriler bir arada ele alınıp değerlendirilmiştir.

Tutarlı bir raporlama yapılabilmesi açısından sadece 2024 yılı içinde başlayıp sonuçlandırılan denetimlere ilişkin veriler değerlendirmeye alınmıştır.

Kuruluşların tamamına ait veriler, istisnai bir açıklama yapılmadığı sürece, “ürün parti sayısı” bazında sağlanmış verilerdir. Her bir ürün parti sayısı aynı marka, model ve seri numarasına sahip bir ürün topluluğunu temsil etmektedir. Belirlenen formatta veri sağlayamayan PGD kuruluşlarının sorumlu oldukları bazı ürün grupları ise özel koşulları nedeni ile genel değerlendirmenin dışında tutulmuş ve ayrıca değerlendirilmiştir. Bu istisnalara ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır:

- STB'nin sorumluluğunda olan yasal metroloji ürün grubunun PGD faaliyetlerine ilişkin Bakanlıkça toplam denetim sayısı bazında bilgi verilmektedir. Bu nedenle bu ürün kategorisine ilişkin verilere grafiklerde yer verilmemiş ve söz konusu ürün grubu verileri ilgili başlık altında ayrıca değerlendirilmiştir.
- ÇŞİDB sorumluluğundaki katı yakıtlar ürün grubu, yapısı gereği parti sayısı olarak ifade edilemediğinden, ürün partisi bazında veri sağlanmış olan diğer ürün grupları ile bir arada değerlendirilememiş ve grafiklere yansıtılamamış, ancak metin içerisinde bu veriler de değerlendirmeye alınmıştır. Genel değerlendirme ve grafiklere ÇŞİDB'nin yalnızca yapı malzemelerine ilişkin verileri dâhil edilmiştir.
- EPDK tarafından denetlenen akaryakıt ürün grubunda geçen yıl olduğu gibi bu yıl da veri sağlanmamıştır.
- SB tarafından kozmetik denetimlerinde tespit edilen kaçak/sahte ürünlere ilişkin veriler genel değerlendirmeye, dolayısıyla rapor içerisindeki grafik ve yorumlara dâhil edilmemiştir. Zira Bakanlıkça sağlanan bu verilerin, diğer PGD kuruluşlarının denetim verileri ile karşılaştırılması, raporda kullanılan metodoloji çerçevesinde anlamlı görülmemiştir.

¹ Avrupa Komisyonu'nun ilk olarak 2008 yılında hazırlayarak kamuoyuyla paylaştığı, AB üye ülkelerinde gıda dışı tüketici ürünlerinin denetimi ile ilgili performans değerlendirmesine imkan sağlayan verilerin derlendiği “Tüketici Piyasaları Karnesi” çalışmasında kullanılan metodoloji göz önünde bulundurulmuştur.

Rapor ekinde tablolar halinde sunulan verilere dair açıklamalar aşağıda yer almaktadır:

1. Girdiler:

- a) Bütçe ve denetim personeli sayısının gösterildiği tablo (Tablo-1)
- b) Yetkili kuruluşları belli bir üründe PGD faaliyeti için harekete geçiren şikâyet/ihbar bilgileri, kaza/yaralanma verileri ile internet satışlarının yer aldığı tablo (Tablo-2)

2. Çıktılar: Gerçekleştirilen denetimler, denetimlerin içeriği, denetimlerde elde edilen bulgular ve uygulanan cezai yaptırımlar tablosu (Tablo-3)

3. Etki/Sonuçlar: Uygunsuzluğu nedeniyle piyasaya arzı durdurulan, piyasadan toplatılan, imha edilen veya düzeltici önlem uygulanan ürünlere ilişkin tablo (Tablo-4)

II. 2024 YILINDA PGD ALANINDA KAYDEDİLEN ÖNEMLİ GELİŞMELER

Ticaret Bakanı Sayın Prof. Dr. Ömer BOLAT'ın koordinatörlüğünde 4-7 Haziran 2024 tarihleri arasında “Ürün Güvenliği Haftası” düzenlenmiştir. Ülkemizde ürün güvenliği konusundaki bilincin artırılması amacıyla düzenlenen söz konusu organizasyon kapsamında, Ürün Güvenliği Konferansı düzenlenmiş, ürün güvenliğine dair ilgili mevzuatta ve standartlarda aranan gerekliliklerin ötesine geçen firmalara Ürün Güvenliği Ödülleri verilmiş, ürün güvenliğinin önemini vurgulayan ve ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik resim ve karikatür yarışmaları kazananlarına ödülleri verilmiştir.

2 Mayıs ve 17 Eylül 2024 tarihlerinde PGD Koordinasyon Kurulu toplantıları düzenlenmiştir. Toplantılarda, 2024-2025 PGD Ulusal Eylem Planı kapsamında yürütülen çalışmalar, AB'nin yeni ürün mevzuatına uyum çalışmaları, gıda ve gıda ile temas eden maddelerde yürütülen PGD faaliyetleri, muhtelif ürün gruplarına yönelik yürütülen PGD faaliyetlerinde ortaya çıkan sorunlar, “E-Ticarete Ürün Güvenliği İçin Teknik Destek Projesi” kapsamında yürütülecek çalışmalar ele alınmıştır.

“Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği”, 1 Nisan 2025 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 30 Ekim 2024 tarihli ve 32707 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Yönetmelik, ürünlerin başta internet olmak üzere televizyon, telefon, yazılı basın vb. tüm uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasaya arz ve piyasada bulundurma koşullarını ve bu ürünlerin PGD'sine ilişkin usul ve esasları belirlemektedir.

AB'nin Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA)'nın III. Dönemi (2021-2027) için Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen “E-ticarete Ürün Güvenliği İçin Teknik Destek Projesi”nin uygulama süreci başlamıştır. Proje kapsamında, PGD kuruluşlarının altyapılarının güçlendirilmesi, elektronik ortamda ürün satan satıcılar ile elektronik ortamdan ürün satın alan tüketicilerin ürün güvenliğine ilişkin farkındalıklarının artırılması, elektronik ticaret denetimlerinde etkin bir koordinasyon sağlanması amacıyla çalışmalar yürütülmesi ve elektronik ticarete piyasa gözetimi ve denetimini mümkün kılan yapay zeka destekli bir yazılım geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, 9 Eylül 2024 tarihi itibarıyla başlayan Projenin açılış konferansı 11 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirilmiş, Proje aktiviteleri ile hedeflenen çıktılar elde edilmesine yönelik çalışmalar başlamıştır.

PGD faaliyetlerinin yasal dayanağını oluşturan 7223 sayılı Kanun'da yer alan idari para cezalarının 2024 yılı için yeniden değerlendirilme oranı dikkate alınarak artırılan yeni değerleri, bir Tebliğ vasıtasıyla duyurulmuştur. “7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ile Düzenlenmiş Olan İdari Para Cezalarının Yeni Değerlerinin Duyurulmasına İlişkin Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/13)”, 31.12.2024 tarihli ve 32769 (4. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

AB'nin “Gıda Dışı Ürünlerde Hızlı Uyarı Sistemi (Safety Gate)” takip edilmeye devam edilmiş, ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili yapılan bildirimler, bu ürünlerin üreticileri ve ihracatçıları nezdinde gerekli denetimlerin yapılabilmesi için ilgili PGD kuruluşlarına iletilmiştir. Safety Gate bildirimlerine ilişkin bilgiler, raporun “Safety Gate Bildirimleri Üzerine Denetimler” başlığı altında ayrıca değerlendirilmiştir.

Ticaret Bakanlığı tarafından 4.670 iktisadi işletme ziyaret edilerek 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu'nda yer alan hükümler ve yükümlülükler hakkında bilgilendirilmiştir. İlgili alanda STB tarafından yürütülen PGD faaliyetleri kapsamında 6.540 firma ziyareti gerçekleştirilerek genel PGD mevzuatı hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Yine STB

tarafından 5.226 ürün ve 1.041 hizmet yeri denetimi ile ilgili teknik mevzuat hakkında bilgilendirme ve rehberlik faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

III. TÜRKİYE’DE PGD’NİN YILLARA GÖRE GELİŞİMİ

1. KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİMİN DENETİMLERE ETKİSİ

Şüphesiz ki PGD faaliyetlerinin etkinliği ve yeterliliği, kuruluşların kendi organizasyon ve planlama çalışmalarına bağlı olduğu kadar bu alana yeterli kaynağın tahsisine de bağlıdır. PGD kuruluşlarının denetimlere ayırdıkları bütçeyi sağlıklı bir şekilde ortaya koyabilmeleri, bu alanda önümüzdeki dönemdeki ihtiyaçların belirlenerek denetimlerin programlanması bakımından da önem arz etmektedir.

PGD için ayrılan bütçe, yıl içinde PGD için harcanan tüm doğrudan ve dolaylı giderlerin hesaplanması ile ortaya konulmaktadır. Bu giderler, personel giderleri, numune ve analiz bedelleri, veritabanı oluşturulması/geliştirilmesi, eğitim, seyahat, ofis ekipman giderleri gibi kalemleri kapsamaktadır. Buna göre veri sağlayan kuruluşlar bazında PGD faaliyetlerine ayrılan kaynağı gösteren tablo ise aşağıda yer almaktadır:

	Personel Giderleri (TL)	Laboratuvar Giderleri (TL)	Diğer Giderler (TL)	Toplam (TL)
STB	169.301.120	4.382.172	62.771.240	236.454.532
ÇSGB	7.542.000	0	203.760	7.745.760
ÇŞİDB	110.543.126	2.333.060	372.112	113.248.298
TOB	14.842.864	258.481.073	49.840.009	323.163.946
TKPGGM	183.648.000	1.974.706	0	185.622.706
SB	112.332.000	8.509.712	1.386.485	122.228.197
UAB	4.800.000	0	0	4.800.000
BTK	150.000	100.000	0	250.000
TOPLAM	603.159.110	275.780.723	114.573.606	993.513.439

Tabloya dahil edilmeyen yasal metroloji alanında STB tarafından 744.381 TL’si personel gideri ve 58.895.760 TL’si diğer giderler olmak üzere toplam 59.640.141 TL kaynak olarak kullanılmıştır.

PGD’ayrılan toplam kaynak 993.513.439 TL olarak gerçekleşmiştir. Yetkili kuruluşlar tarafından PGD’ye ayrılan kaynakta 2023 yılına kıyasla %119’luk bir artış izlenmektedir.

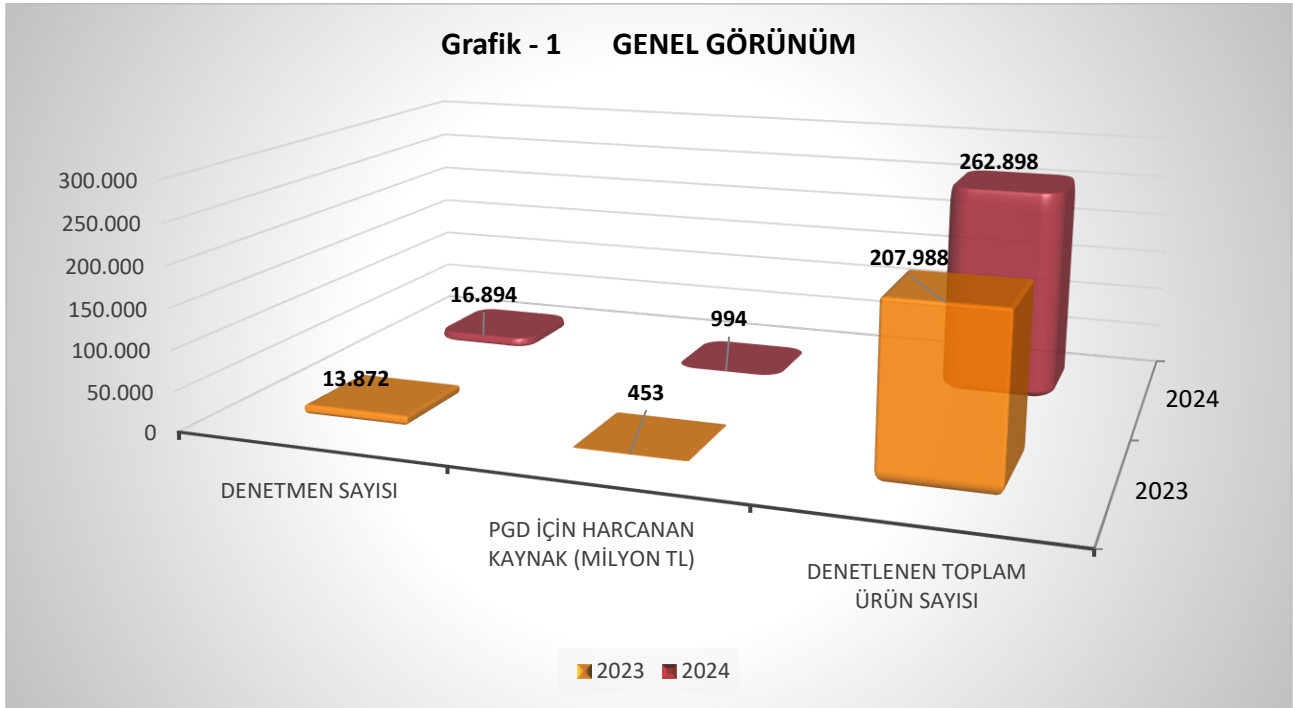
Bilindiği üzere; enflasyonist ortamlarda yaşanan fiyat artışları, ekonomik verilerin yorumlanmasını ve zaman serileri arasında doğrudan karşılaştırma yapılmasını güçleştirmektedir. Bu nedenle, farklı yıllara ait verilerin sağlıklı biçimde analiz edilebilmesi ve gerçek bir karşılaştırma yapılabilmesi için enflasyondan arındırma işlemi zorunlu hale gelmektedir. Enflasyondan arındırılmış (reel) veriler özellikle, kamu harcamaları, bütçe analizleri ve uzun dönemli performans değerlendirmelerinde, karar alma süreçlerinin doğruluğu açısından önem arz etmektedir.

Bu minvalde, PGD faaliyetlerine ayrılan kaynağın Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) ile indirgenmiş halini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.²

² TÜFE endeksi yıl ortalamaları, 2003=100 baz yılı esas alınarak hesaplanmıştır. 2023 yılı için ortalama endeks değeri 1.488,9; 2024 yılı için ise 2.360,0’dır. Aynı dönemde, 12 aylık ortalamalara göre yıllık TÜFE artış oranı 2023’te %53,86, 2024’te %58,51 olarak gerçekleşmiştir. (Kaynak: TÜİK)

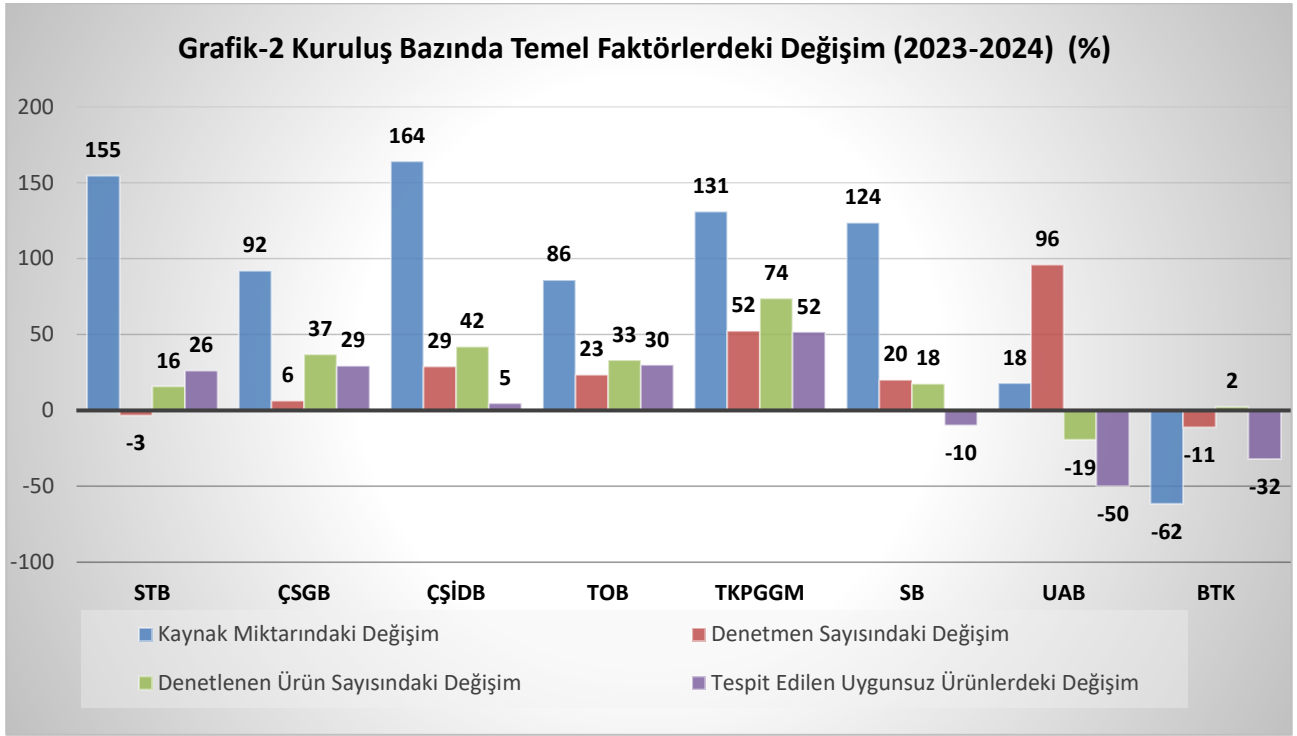
	Personel Giderleri (TL)	Laboratuvar Giderleri (TL)	Diğer Giderler (TL)	Toplam (TL)
STB	7.173.700	185.683	2.659.770	10.019.154
ÇSGB	319.573	0	8.634	328.207
ÇŞİDB	4.683.981	98.857	15.767	4.798.606
TOB	628.928	10.952.472	2.111.842	13.693.242
TKPGGM	7.781.612	83.673	0	7.865.286
SB	4.759.780	360.577	58.749	5.179.106
UAB	203.388	0	0	203.388
BTK	6.356	4.237	0	10.593
TOPLAM	25.557.319	11.685.500	4.854.762	42.097.581
TOPLAM (2023)	17.414.546	10.361.825	2.662.985	30.439.356

Buna göre, enflasyondan arındırılmış veriler incelendiğinde PGD'ye ayrılan kaynaktaki artış bir önceki yıla kıyasla %38.3 olarak izlenmektedir.

Grafik 1'den de görüleceği üzere, 2024 yılında PGD'ye ayrılan kaynak önceki seneye göre %119 oranında artarak yaklaşık 994 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.³ 2023 yılı ile kıyaslandığında, denetim personeli sayısında ise yaklaşık %22'lik bir artış olmuştur. PGD'ye ayrılan kaynaktaki artış büyük oranda kuruluşların personel giderlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

³ Raporda, bütçe hesaplama metodolojisine uygun veri sağlayan STB (yasal metroloji hariç), ÇSGB, ÇŞİDB (katı yakıtlar hariç), TKPGGM, TOB, SB (sahte kozmetikler hariç), BTK ve UAB verileri kullanılmıştır.

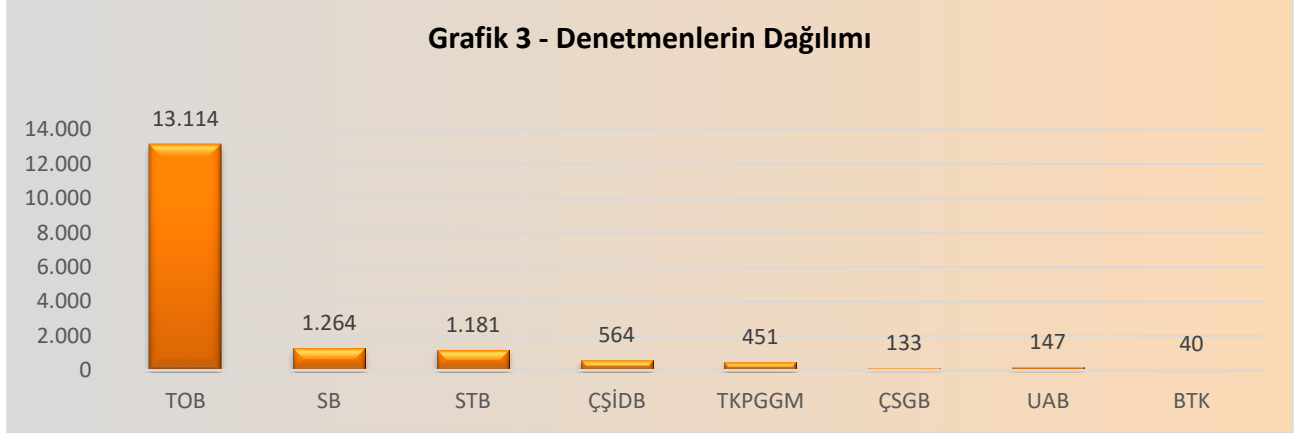

Kuruluş bazında PGD için ayrılan bütçe ve denetim personeli sayısındaki bir önceki seneye göre değişimin denetimlere etkisi ise Grafik 2’de yer almaktadır.

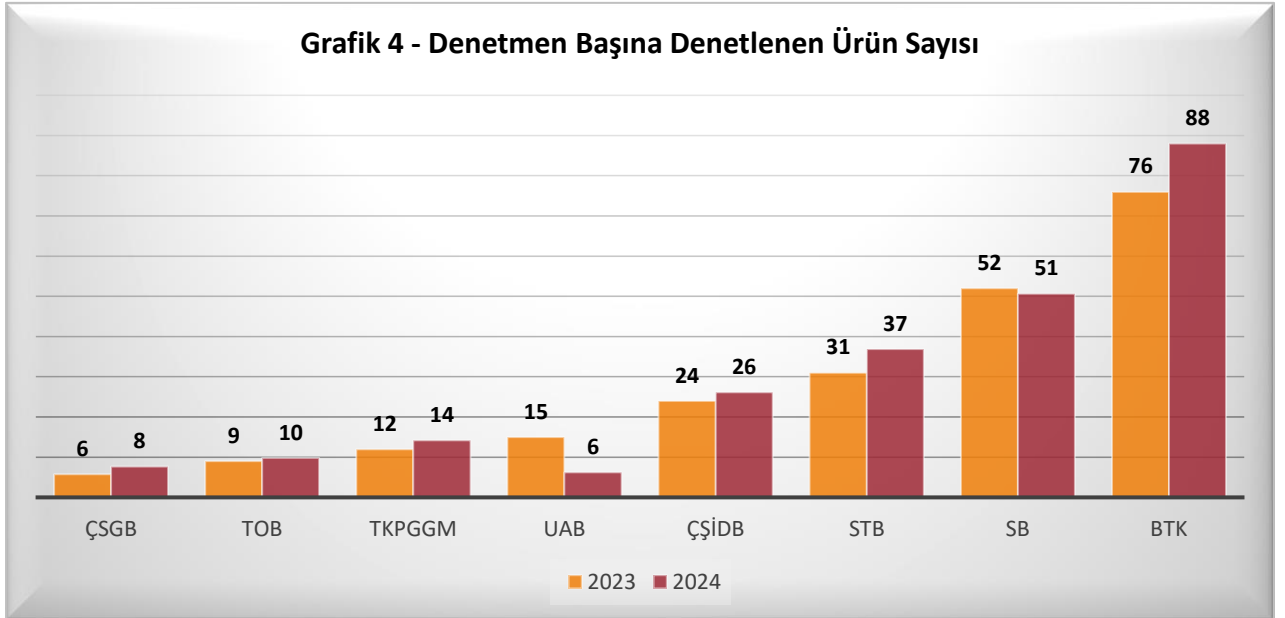
- STB’de PGD’ye ayrılan kaynak (yasal metroloji hariç) %155 oranında artmıştır. Bu artış özellikle asansör ve elektrikli ekipman ürün gruplarına yönelik personel giderlerinden kaynaklanmıştır. Denetlenen ürün parti sayısında %16 ve tespit edilen uygunsuz ürünlerde %26’lık artış gerçekleşmiştir. Yapısı gereği verileri genel değerlendirmeye dahil edilemeyen yasal metroloji ürün grubunda denetlenen ürün sayısı ise 293’ten 210’a düşmüştür.
- ÇSGB’de PGD’ye harcanan kaynak miktarı %92 artarken denetmen sayısında %6, denetlenen ürün sayısında %37, tespit edilen uygunsuz ürün sayısında %29 oranında bir artış gözlenmektedir.
- ÇŞİDB’de PGD için ayrılan kaynakta %164 oranında artış olmuştur. Bu belirgin artışın kaynağı denetim personeli sayısındaki %29’luk artışla birlikte gelen personel ücretlerindeki artıştır. Kuruluş tarafından denetlenen ürün parti sayısında %42, tespit edilen uygunsuz ürün sayısında %5’lik artış görülmektedir.
- TOB’da PGD için ayrılan kaynakta %86, denetim personeli sayısında %23, denetlenen ürün parti sayısında %33, tespit edilen uygunsuz ürün sayısında %30’luk artış görülmektedir.
- TKPGGM’de PGD için ayrılan kaynakta %131’lik artış görülmektedir. Aynı şekilde, denetmen sayısında %52, denetlenen ürün partisi sayısında %74, tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısında %52 artış gerçekleşmiştir.
- SB tarafından PGD’ye ayrılan kaynak %124 oranında artmıştır. Kuruluşun denetim personeli sayısında %20, denetlenen ürün parti sayısında %18 artış olurken, tespit edilen uygunsuz ürün partisi sayısında ise %10’luk bir azalış gerçekleşmiştir.
- UAB’de PGD için ayrılan kaynakta %18, denetmen sayısında %96’lık bir artış yaşanmakla birlikte denetlenen ürün parti sayısında %19 ve tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısında %50’lik bir azalış görülmektedir.
- BTK’da PGD için ayrılan kaynakta %62, denetlenen ürün parti sayısında %11, tespit edilen uygunsuz ürün parti sayısında %32’lik bir azalış görülmektedir. Kuruluş tarafından denetlenen ürün partisi sayısında %2’lik bir artış görülmektedir.

2. DENETİM PERSONELİ

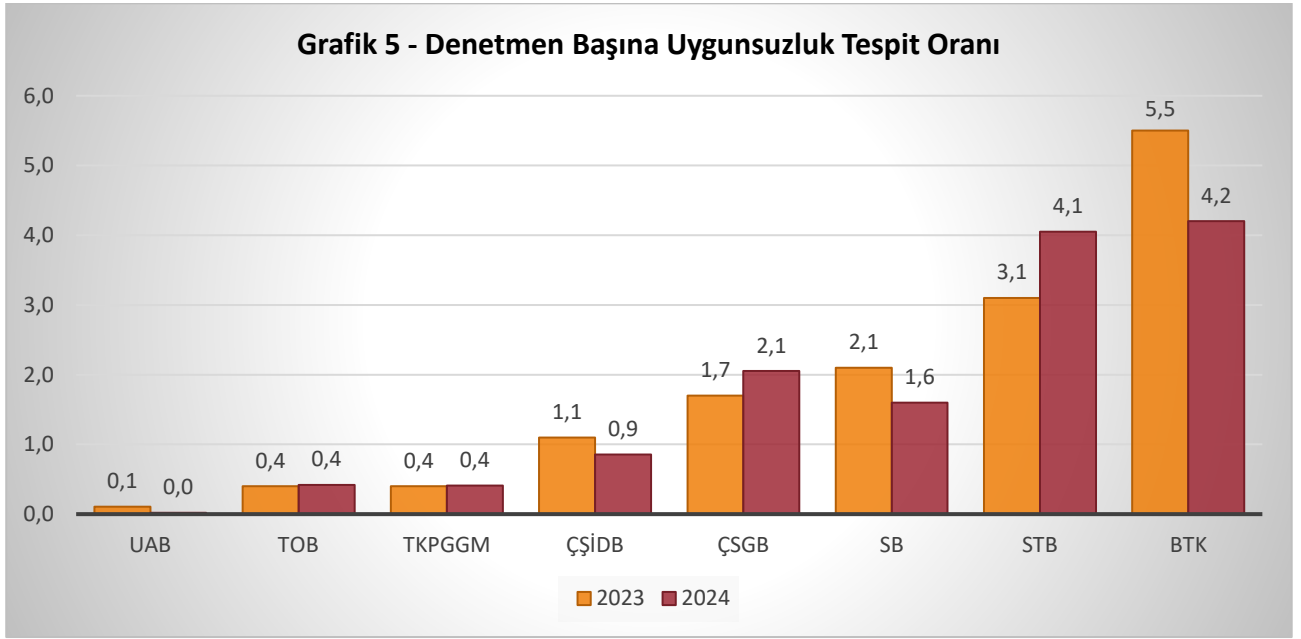
Etkin bir PGD için belli sayıda denetim personelinin bu alana vakfedilmesinin ötesinde, bu personelin uzmanlaşması ve görevinde sürekliliğinin sağlanması elzemdir. Bunun yanında raporda, denetim personeli sayısına ilave olarak, denetim personeli başına düşen yıllık denetim sayıları da değerlendirilmektedir.

PGD kuruluşlarının toplam denetim personeli sayısı 2024 yılında bir önceki seneye göre %22 oranında artarak 16.894 olmuştur. Bu personelin kuruluşlar arasında dağılımı Grafik 3'te gösterilmektedir. Personelin 13.114'ü TOB'da görev yaparken, TOB'u 1.264 personelle SB, 1.181 personelle STB takip etmektedir. Raporda ayrıca değerlendirilen katı yakıt ürün grubunun denetiminde ise 2.169 denetim personeli yer almıştır.

Grafik 4'te ise kuruluş bazında yıllık olarak denetim personeli başına düşen, denetlenen ürün parti sayıları yer almaktadır. ÇSGB, TOB, TKPGGM, ÇŞİDB, STB ve BTK'nın denetim personeli başına denetlenen ürün parti sayılarında artış görülürken, bu sayı UAB ve SB'de azalmıştır. Denetmen başına düşen denetim sayılarındaki düşüklük, denetmenlerin tek işinin PGD olmadığını ve bu alanda tam zamanlı olarak görevlendirilmediklerini göstermektedir.

Genel olarak kuruluşların denetim personeli başına düşen uygunsuzluk oranı 2024 yılında sabit seyretmiş, kayda değer bir değişim gözlenmemiştir. ÇSGB ve STB'nin bu alandaki artışı olumlu olarak değerlendirilmektedir.

Yukarıdaki tespitler, denetim personellerinin tam zamanlı olarak PGD faaliyetlerine yönlendirilerek uzmanlaşmalarının sağlanmasının önemini göstermektedir. Bu uzmanlaşmanın sağlanmasında ise tecrübe aktarımının sağlanmasının yanı sıra hizmet içi eğitim de oldukça önemlidir. Ancak 2024 yılında STB dışındaki kuruluşlarda denetim personeline yönelik hizmet içi eğitimlerin düşük sayıda olduğu görülmektedir.

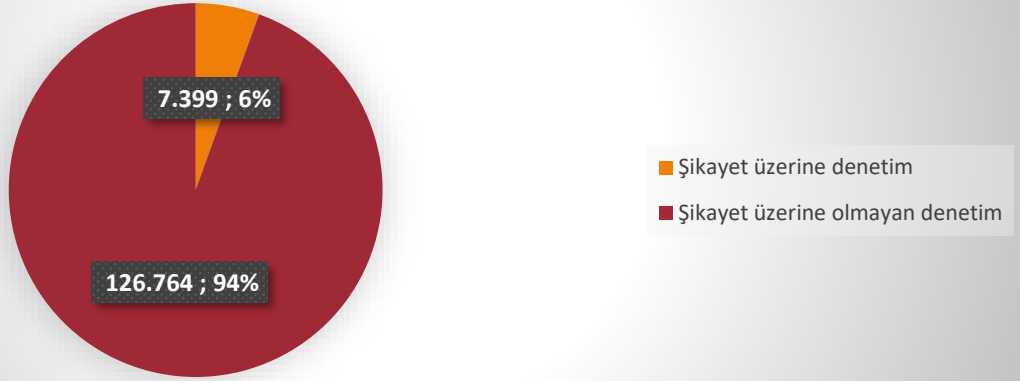
3. DENETİMLERİN YÖNLENDİRİLMESİ

A. ŞİKÂyet/İHBAR ÜZERİNE DENETİMLER

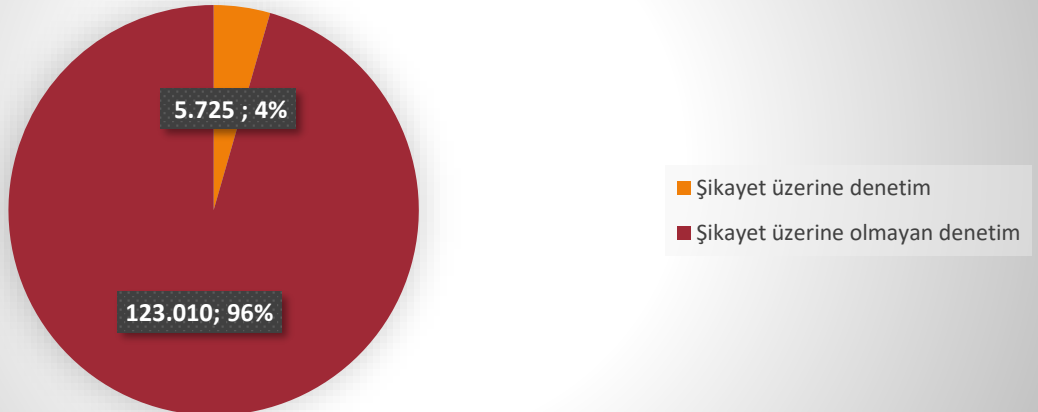
Denetimlerin risk odaklı yürütülmesi ve uygunsuz ürünlere hızlı bir şekilde ulaşılabilmesi bakımından şikâyet/ihbarlar son derece önemli veri kaynaklarıdır. Bununla birlikte, şikâyetlerin PGD kuruluşuna hızla ulaştırılabilmesi ve bu şikâyetler üzerine yetkili kuruluşların hızlı bir biçimde harekete geçmelerinin sağlanması da önem verilmesi gereken bir alan olarak değerlendirilmektedir.

2024 yılında PGD kuruluşlarına ulaşan şikâyetlerle ilgili detaylı bilgiler, Grafik 6 ve 7’de yer almaktadır. TOB verilerinin bu alanda diğer kuruluşların verilerinden büyük farklılıklar göstermesi nedeniyle, mevcut durumun sağlıklı analiz edilebilmesi adına TOB verileri ile diğer yetkili kuruluşların verileri grafiklerde ayrı ayrı ele alınmıştır.

Grafik-6 Şikâyet Üzerine Denetlenen Ürünlerin Toplam Denetimdeki Payı (TOB Hariç)

Grafik 7 - TOB Tarafından Şikâyet Üzerine Denetlenen Ürünlerin Toplam Denetimdeki Payı

TOB dışındaki diğer yetkili kuruluşlar genelinde, şikâyet üzerine denetlenen ürün parti sayılarının toplam denetimdeki payı %6 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında da %6 olan bu oran, şikâyetlerin hala PGD faaliyetlerinde yol gösterici olamadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Şikâyetlerin ve şikâyetler doğrultusunda gerçekleştirilen denetimlerin artması, şikâyetlerin denetimleri ciddi anlamda yönlendirebilecek seviyeye gelmesi, aynı zamanda şikâyet mekanizmalarının tüketiciler ve iktisadi işletmeciler tarafından aktif kullanımının sağlanması önemlidir.

Kuruluşlara ulaşan şikâyetler ve şikâyet üzerine yapılan denetim verilerinin değerlendirilmesi sonucunda öne çıkan hususlara ise aşağıda yer verilmiştir:

- Şikâyet sayıları itibarıyla bakıldığında kuruluş bazında en fazla şikâyet 67.816 ile TOB'a ulaşmıştır. Şikâyetlerin neredeyse tamamı gıda ürün grubunda alınmıştır. Bu ürün grubunda alınan şikâyetler üzerine 5.725 ürün partisi denetlenmiştir. Kuruluş tarafından şikâyet/ihbar üzerine denetlenen ürün partilerinden uygunsuz bulunanların sayısına dair veri bildirilmemiştir.
- TOB dışındaki kuruluşlara ise toplam 7.399 şikâyet ulaşmıştır.
- TOB dışında yetkili kuruluşlar içinde en fazla şikâyet ulaşan kurum STB olmuştur. Kuruluşa ulaşan toplam 5.434 şikâyetin 4.204'ü asansörlerle ilgilidir. Şikâyet edilen tüm asansörlerin denetimi yapılmış, 2.790'ı uygun, 2'si ciddi riskli bulunmuş, 1.412 asansörde ise diğer uygunsuzluklar tespit edilmiştir.
- Kozmetiklerle ilgili SB'ye 664 şikâyet ulaşmış olup bunların arasında yer alan bilgi alma başvuruları, üretim yerlerine ilişkin başvurular ile denetim yapılması için gerekli bilgilerin eksikliği nedeniyle işlem yapılamayan başvurular dışında; denetlenen ve tüm işlemleri tamamlanan 91 adet üründen 74'ünün diğer uygunsuzluk kapsamında yer aldığı tespit edilmiştir. Tıbbi cihazlarda şikâyet üzerine denetlenen toplam 1.743 ürün partisinin 778'i uygunsuz bulunmuştur.
- ÇŞİDB'ye yapı malzemeleri alanında ulaşan 30 şikâyetin tamamı denetlenmiş, 9 ürün uygunsuz bulunmuştur.
- STB'ye yasal metroloji ürün grubu için 8 şikâyet ulaşmış, şikâyetlerin tamamı denetlenmiş, 2 üründe uygunsuzluk tespit edilmiştir.
- TKPGGM'ye 99 şikâyet ulaşmış olup, denetim yapılması için gereken bilgilerin eksikliği nedeniyle işlem yapılamayan ve denetim süreci devam eden başvurular dışındaki 35 şikâyete konu ürün denetlenmiş ve 5 üründe uygunsuzluk tespit edilmiştir.

PGD kuruluşlarına ulaşan şikâyetlerin kaynakları incelendiğinde,

- Tüketici örgütlerinden sadece 2 şikâyet yapılmıştır. Bu şikâyetlerin asansör, ve tıbbi cihazlar ürün grubuna ilişkindir.
- Doğrudan kişilerden ilgili kuruluşlara ulaşan şikâyet sayısı 2023 yılında 4.095 iken 2024 yılında 4.345'e yükselmiştir. Kişilerden gelen şikâyetler en çok asansör (3.142), kozmetik (664) ve tıbbi cihaz (166) ürün gruplarına yöneliktir.
- Sektörden PGD kuruluşlarına ulaşan şikâyet sayısı 2023 yılında 369 iken, 2024 yılında 409 olarak gerçekleşmiştir.
- Basın yayın kuruluşlarından 11 adet şikâyet alınmıştır.
- 2.577 şikâyet diğer yollarla (CİMER vb.) ilgili kuruluşlara ulaştırılmıştır.
- "Gıda" (67.804), "asansör" (4.204) ve "tıbbi cihaz" (1.094) en fazla şikâyet alınan ürün grupları olmuştur.

Yetkili kuruluşlarımızın şikâyetlerin incelenmesi aşamasına ilişkin geri bildirimlerinden, şikâyet başvurularının bazılarında marka/model/firma bilgisinin eksik olması, tüketicilerden talep edilen ek bilgilerin iletilmemesi gibi durumların denetim yapılmasına engel teşkil edebildiği anlaşılmaktadır.

PGD kuruluşlarına ait ihbar ve şikâyet hatlarına ilişkin bilgiler EK-1’de yer almakta olup, şikâyet/ihbarların önemi konusunda paydaşların bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.

B. İNTERNET SATIŞLARINA YÖNELİK DENETİMLER

İnternetin gelişmesi ve yaygınlaşması ile klasik piyasalardan farklı dinamiklere ve kurallara sahip elektronik bir piyasa oluşmuştur. Bu sanal piyasada gerçekleşen ticari faaliyetler, diğer bir deyişle elektronik ticaret (e-ticaret) de giderek artan bir şekilde tüketiciler tarafından tercih edilmeye başlanmıştır.

E-ticaretin gösterdiği bu büyümenin temelinde, tüketiciye sağladığı fırsatlar yatmaktadır. Fakat e- ticaret, bu fırsatların yanı sıra ticarete konu alanlarda normal kabul edilen koşullarda ve kurallarda köklü değişimlere neden olmuştur. Bu nedenle, e-ticaretin yeni teknolojinin sonucu olan bir satış kanalı veya bir mağaza olarak değerlendirilmemesi gerekir. Tersine e- ticaret yeni bir satış kanalı olmaktan ziyade farklı bir tedarik zincirine sahip, sınırları olmayan; dolayısıyla denetimi çok da kolay olmayan yeni bir ticaret biçimidir.

Bu alanda duyulan yasal altyapı ihtiyacını gidermek amacıyla TB tarafından hazırlanan 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ile giderek yaygınlaşan e-ticarete konu ürünlerin ülkemizde etkin bir şekilde denetlenebilmesine yönelik kurallar ortaya konulmuştur. Kanun’un alt mevzuatı olarak hazırlanan “Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik” 30 Ekim 2024 tarihli ve 32707 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Yönetmelik ile internet, telefon vb. uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen/piyasada bulundurulan ürünlerin şikâyet üzerine veya re’sen denetlenmesinin, iktisadi işletmecilerin denetimi yapan yetkili kuruluşlarla işbirliği yapmasının ve yetkili kuruluşların denetim için gerektiğinde gizli satın alma yoluyla numune almasının sağlanması amaçlanmaktadır.

2024 yılında internet üzerinden yapılan satışlara yönelik denetim verisi sağlayan kuruluşlar SB ve TKPGGM olmuştur.

SB, internet üzerinden satışı yapılan ürünlere yönelik 106 denetimde toplam 373 ürün partisini denetlemiş, yapılan denetimler sonucunda 355 ürün partisi uygunsuz bulunmuştur. Uygunsuzluk tespit edilen ürün partilerinin 336’sı kozmetik, 19’u biyosidal (tip 1 ve tip 19 hariç) ürünlerdir.

TKPGGM tarafından internet üzerinden satışı yapılan ürünlere yönelik gerçekleştirilen 77 denetimde 74 ürün partisi denetlenmiş, 12 ürün partisinde uygunsuzluk tespit edilmiştir.

Artan internet satış hacmi, diğer PGD kuruluşlarının da bu alana daha çok önem ve öncelik vermesi gerektiğini ortaya koymaktadır. “Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik”in yürürlük tarihi olan 1 Nisan 2025 tarihi sonrası uygulama sürecinde söz konusu alandaki denetimlerin etkinliğinin artırılacağı değerlendirilmektedir.

C. KAZA/YARALANMA VERİLERİ ÜZERİNE DENETİMLER

2024 yılında sadece SB tarafından kaza/yaralanma verileri üzerine yürütülen denetim sonuçları paylaşılmıştır. SB’ye ulaşan 154 kaza/yaralanma verisinin tamamı tıbbi cihaz ürün grubuna yöneliktir. Bu kapsamda kaza/yaralanma verileri üzerine tıbbi cihaz ürün grubunda 71 ürün partisi denetlenmiş ve 2 üründe uygunsuzluk tespit edilmiştir.

Diğer PGD kuruluşlarının da kaza/yaralanma verilerini PGD için önemli bir hareket noktası olarak takip etmeleri, piyasadaki uygunsuz ürünlerle ilgili hızlı önlem alınabilmesi için büyük önem arz etmektedir.

Bu noktada, SB Ulusal Kaza Yaralanma Veri Tabanının önemli bir veri kaynağı olarak PGD kuruluşlarının kullanımına açılması, PGD kuruluşlarının ilgili ürünlere hızlı bir şekilde ulaşmasını sağlayabilecek şekilde veritabanındaki bilgilerin, ürünlerin marka-model bilgisi, kazazede iletişim bilgisi gibi temel unsurları içermesi elzemdir.

Ç. SAFETY GATE BİLDİRİMLERİ ÜZERİNE DENETİMLER

Avrupa Komisyonu tarafından işletilen Gıda Dışı Ürünlerde Hızlı Uyarı Sistemi (Safety Gate), tüm Avrupa Ekonomik Alanı ülkeleri ve Komisyon arasında sağlığa ve güvenliğe ilişkin risk arz eden ürünlerle ilgili bilgi paylaşımını sağlamak için kullanılmaktadır. Komisyon tarafından riskli ürünlere ilişkin bildirimler <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport> adresinden düzenli olarak yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılmakta olup, bildirimler herkesin erişimine açıktır.

Safety Gate üzerinden yapılan ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili bildirimlerin haftalık olarak takibi Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğüne yürütülmekte ve bu ürünlerden sorumlu yetkili kuruluşlar bilgilendirilmektedir.

2024 yılı içerisinde ülkemiz menşeli ürünler hakkında Safety Gate üzerinden 91 adet ürün bildirimi yapılmıştır. Bu ürünlerden 34 adedi TKPGGM yetkisinde bulunmakta olup, bunlardan 14 adedi bebek ve çocuklara yönelik ayakkabı ve tekstil ürünleri, 42 adedi TİTCK yetkisinde olan kozmetik ürünler, 13 adedi STB yetkisinde olan çeşitli ürünler, 1 adedi ÇSGB yetkisinde olan solunum maskeleri ve 1 adedi ÇŞİDB yetkisinde olan yapı malzemeleridir.

Bildirimi yapılan ürünler ile ilgili yetkili kuruluşlarla iletişime geçilmiş, bildirimlerin 1'ine konu olan ürünün Türk menşeli olmadığı tespit edilmiş, 24 adedi içinse ürünün kendisinin veya üreticisi ya da satıcısının bulunamaması gibi sebeplerle denetim gerçekleştirilememiştir.

Denetimi yapılan bildirimlerden 2'si hakkında ilgili firmalara yaptırım uygulanmış, 4 adedi hakkında yapılan denetimlerde bir uygunsuzluk tespit edilmemiştir. Kalan ürünler için yetkili kuruluşlardan dönüş alınamamıştır.

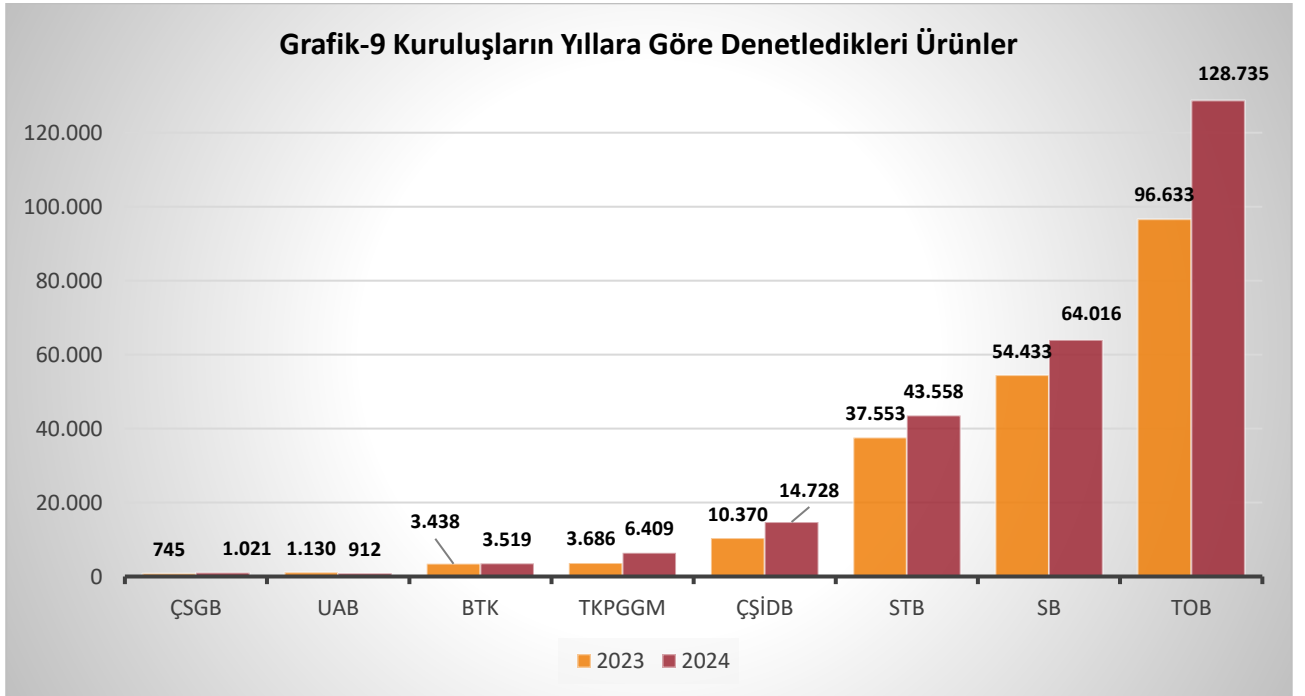
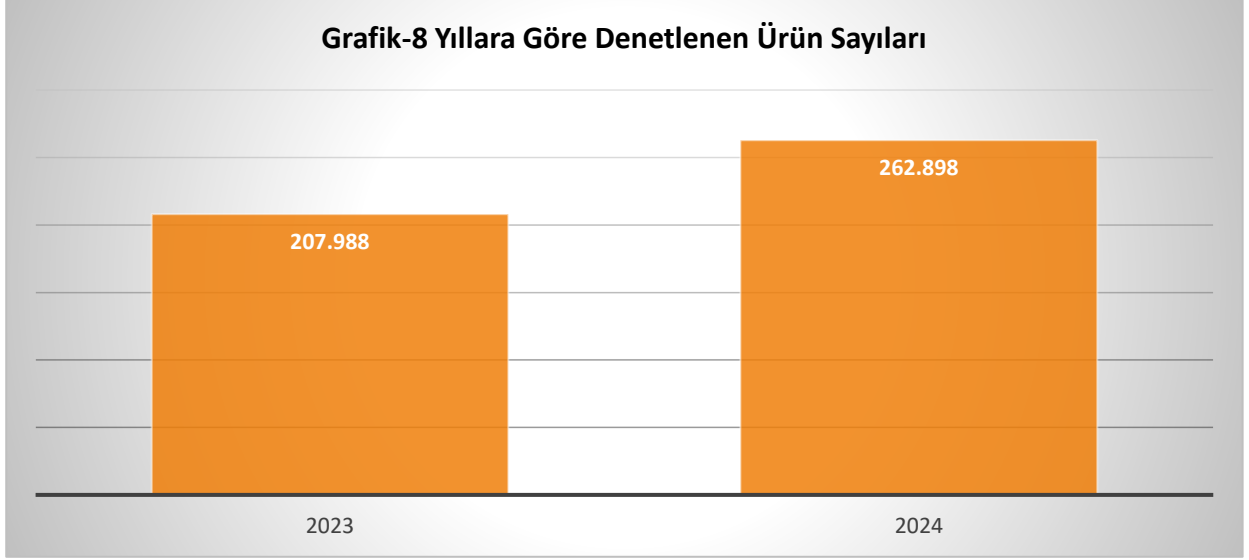
2024 yılı içerisinde, bir önceki yıla kıyasla, Türk menşeli ürünlere yönelik hem bildirim sayısında hem de Türk menşeli ürünlere yönelik bildirim sayısının, 2024 yılı içerisinde Safety Gate üzerinde yayımlanan tüm bildirimlere oranında bir düşüş gözlemlenmektedir.

Safety Gate bildirimlerinin takibi, söz konusu ürünlerin ülkemiz piyasasına da arz edilmiş olma ihtimalinin yanı sıra, AB üyesi ülkelerdeki Türk Malı imajının korunması ve iyileştirilmesi bakımından önem arz etmektedir.

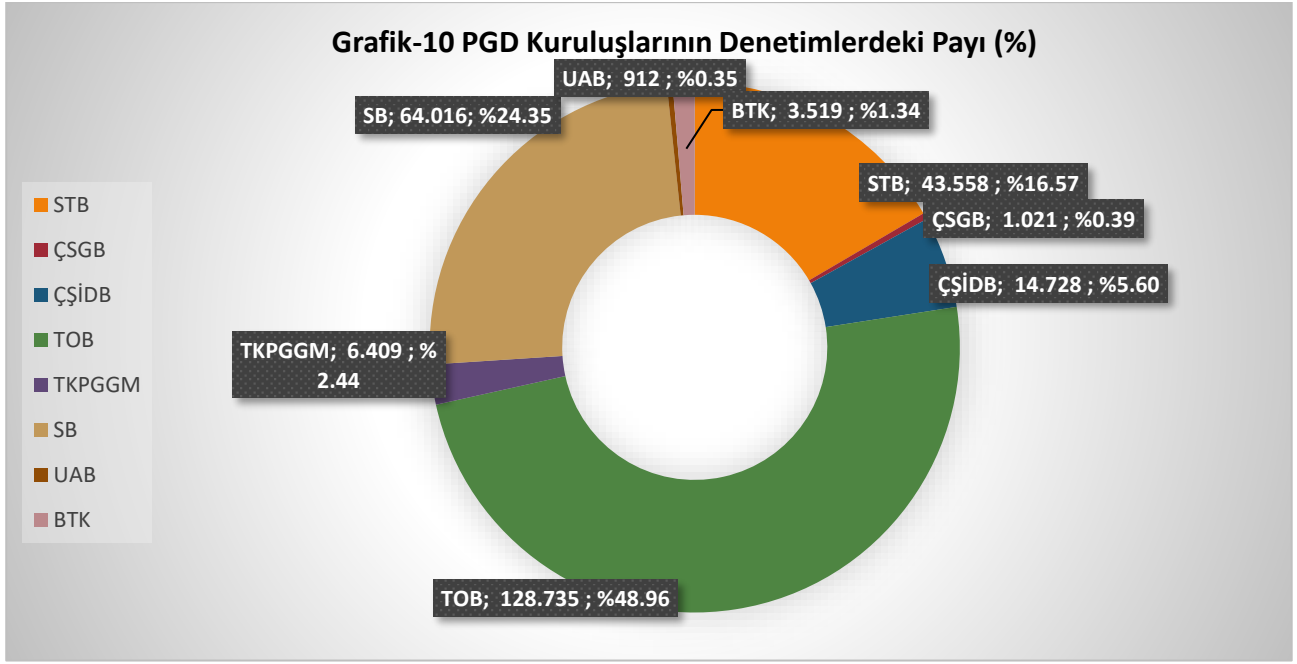
4. DENETİM SONUÇLARI

A. DENETLENEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI

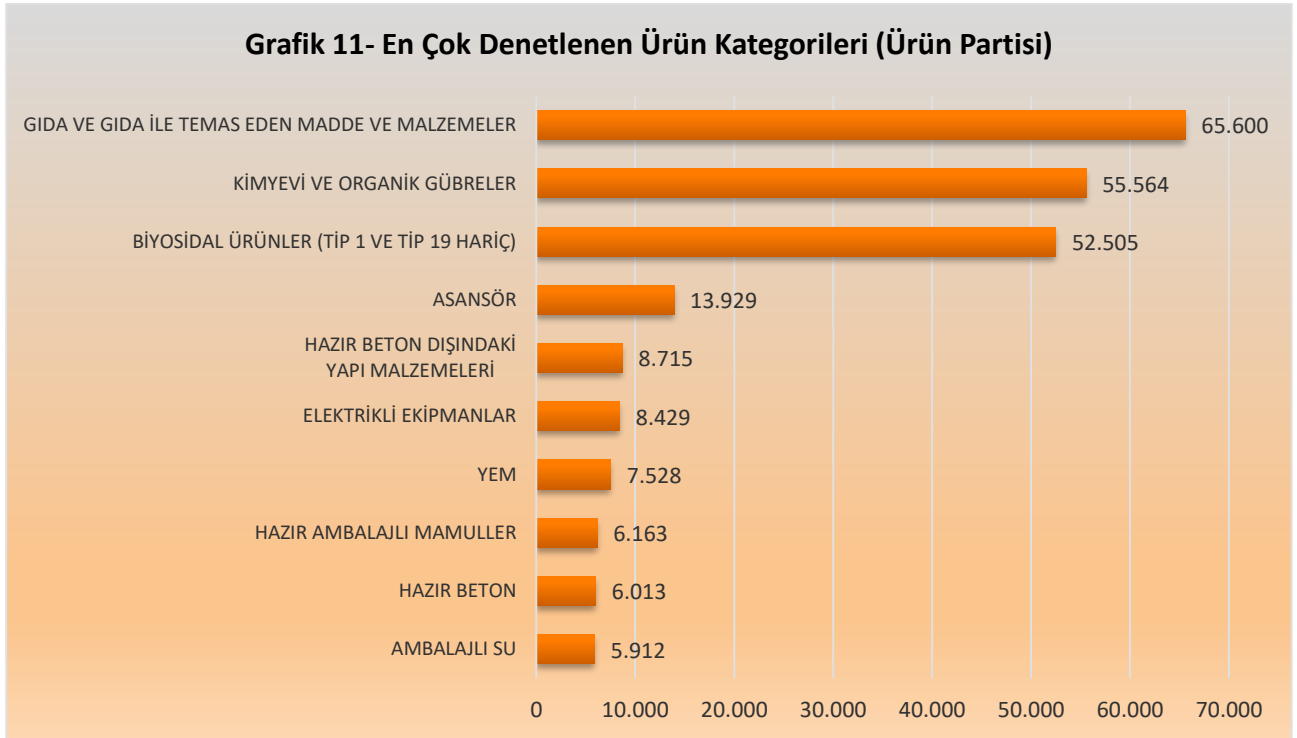
2024 yılında denetlenen toplam ürün parti sayısı, bir önceki yıla kıyasla %26'lık bir artışla 262.898 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 9'da yetkili kuruluşların yıllara göre denetledikleri ürün partileri yer almaktadır. Genel olarak tüm kuruluşların denetledikleri ürün sayısı 2023 yılına kıyasla artış göstermiştir. Bu alanda en fazla artış denetlediği ürün partisi sayısını %74 artıran TKPGGM'de yaşanırken, kuruluşu ÇŞİDB (%42), SB (%18), STB (%16) izlemiştir.

Grafik 10’da ise, PGD kuruluşlarının toplam denetimler içindeki payı gösterilmektedir. Ürünlerin yaklaşık % 49’u TOB, %24’ü SB, %17’si ise STB tarafından denetlenmiştir.

Gıda ve gıda ile temas eden maddeler 65.600 ürün parti sayısı ile en fazla denetlenen ürün grubu olurken, bu ürün grubunu 55.564 ile kimyevi ve organik gübreler, 52.505 ile biyosidal ürünler (tip 1 ve tip 19 hariç) ve 13.929 ile asansörler takip etmektedir. Hazır beton dışındaki yapı malzemeleri, elektrikli ekipmanlar, yem, hazır ambalajlı ürünler 2024 yılında en çok denetlenen diğer ürün grupları olmuştur.

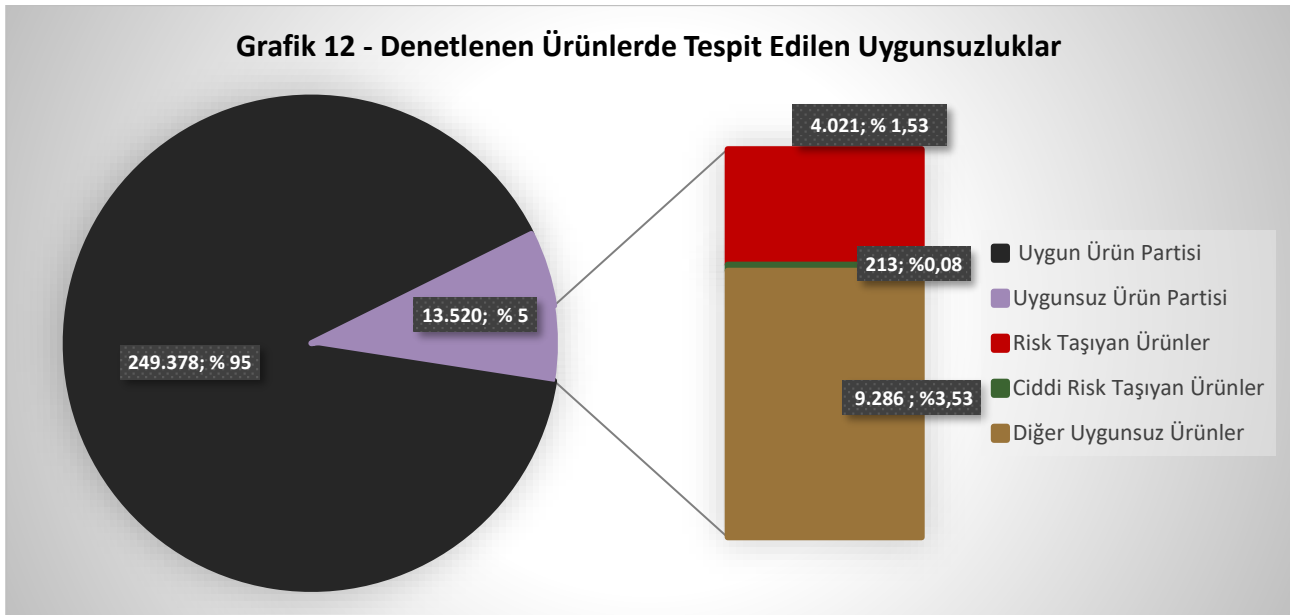
Yapısı gereği genel değerlendirme dışında tutulan sahte kozmetiklerde ise SB tarafından 53 denetimde 43.690 ürün denetlenmiştir. STB tarafından gerçekleştirilen yasal metroloji ürün grubunda 210 adet, ÇŞİDB tarafından denetlenen katı yakıtlar ürün grubunda 33.557.078 ton ürün denetlenmiştir.

B. UYGUNSUZ ÜRÜN PARTİ SAYILARI

Toplam denetlenen ürün partileri içinde uygunsuz bulunanların payı, denetimlerin amacına ulaşp ulaşmadığının değerlendirilmesi bakımından önemli bir parametredir. Bu oranın yüksekliği, PGD kuruluşlarının denetimlerini ve programlarını risk esaslı yürüttüğünün, risk odaklı denetim yaptığının ve kısıtlı kaynakları etkin kullandığının göstergesidir. Bu sayının düşüklüğü ise iki duruma işaret edebilir:

- Denetimler risk odaklı yürütülmemiştir veya
- Denetim yapılan sektörler ve piyasa disiplini olmuştur.

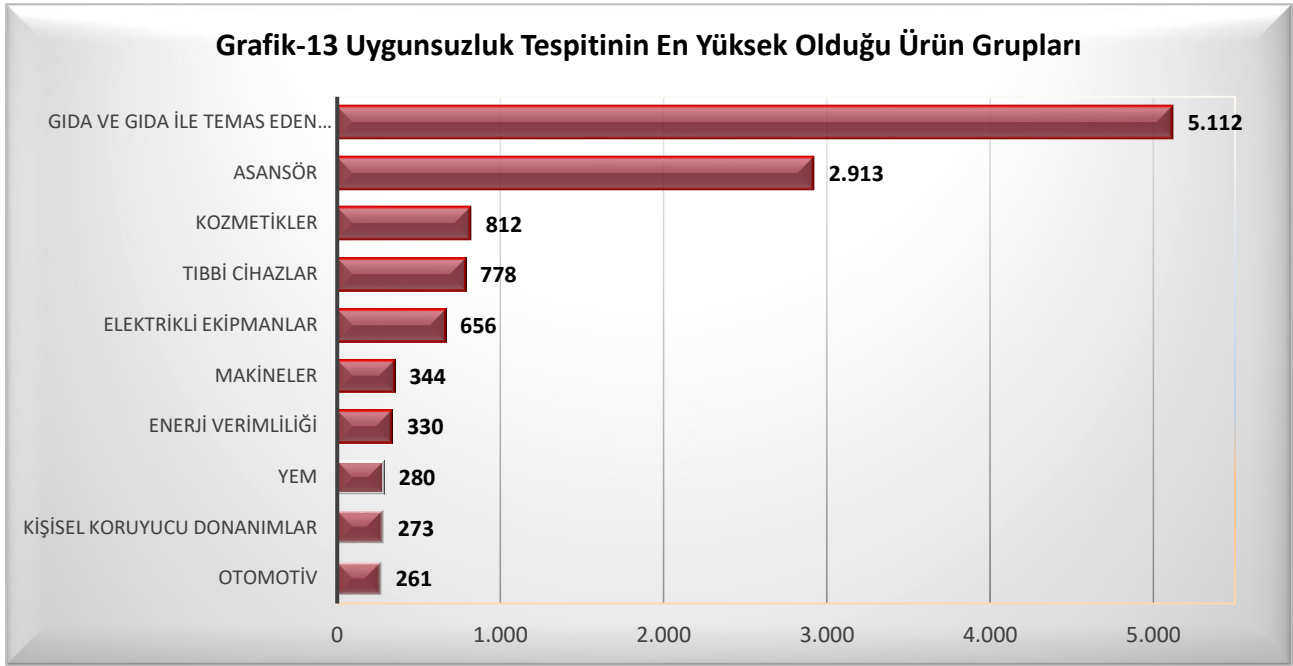
Bu seçeneklerin kuruluşlar nezdinde değerlendirilmesi ve denetimlerin risk odaklı yapılması veya halihazırda denetim yapılan sektörlerdeki denetim ihtiyacının tekrar gözden geçirilerek disipline olduğu değerlendirilen sektörler yerine başka sektörlerle ağırlık verilmesi, sektör içinde daha riskli alanlara odaklanılması veya daha fazla teste başvurulması gibi seçeneklerin değerlendirilmesi PGD'nin etkinliğinin artırılması açısından önemlidir.

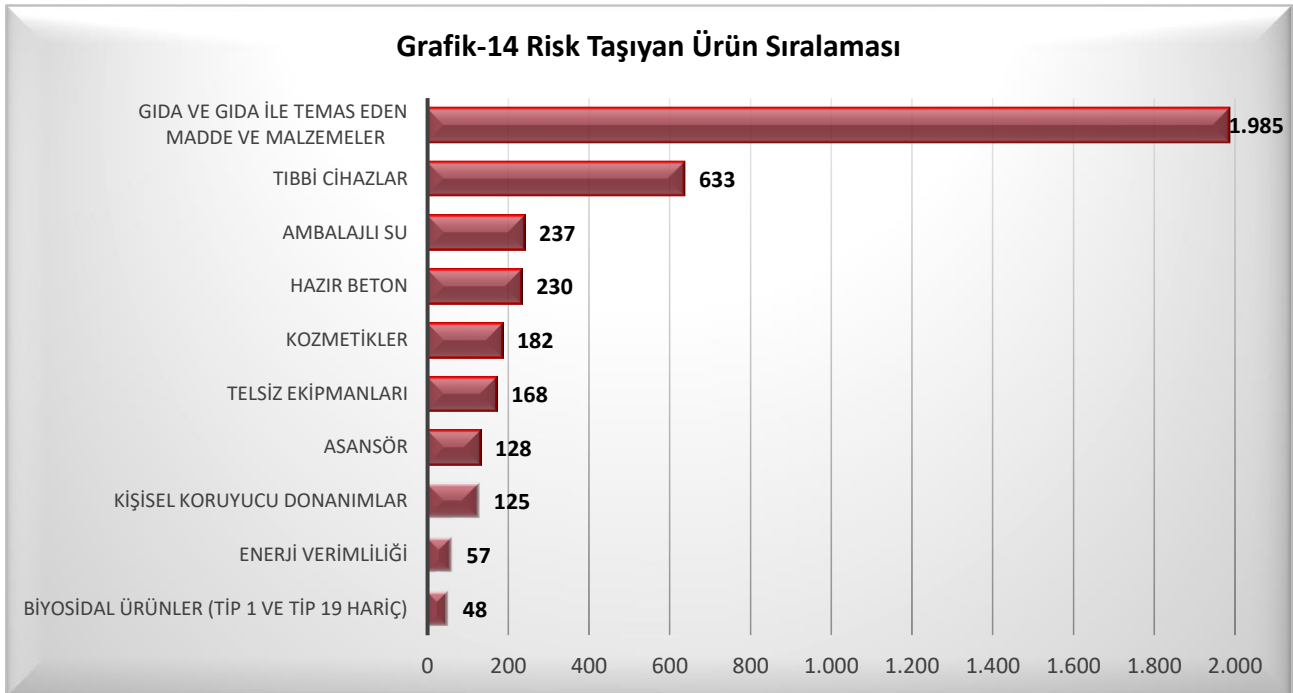
Grafik 12'den de görüleceği üzere, 2024 yılında denetlenen toplam 262.898 ürün partisinin 13.520'si uygunsuz bulunmuştur.

Uygunsuz bulunan 13.520 ürün partisinden 4.021'i risk taşıyan ürün, 213'ü ciddi risk taşıyan ürün, 9.286'sı ise etiket, işaret vb. gibi eksiklikleri bulunan diğer uygunsuz⁴ ürün partileridir.

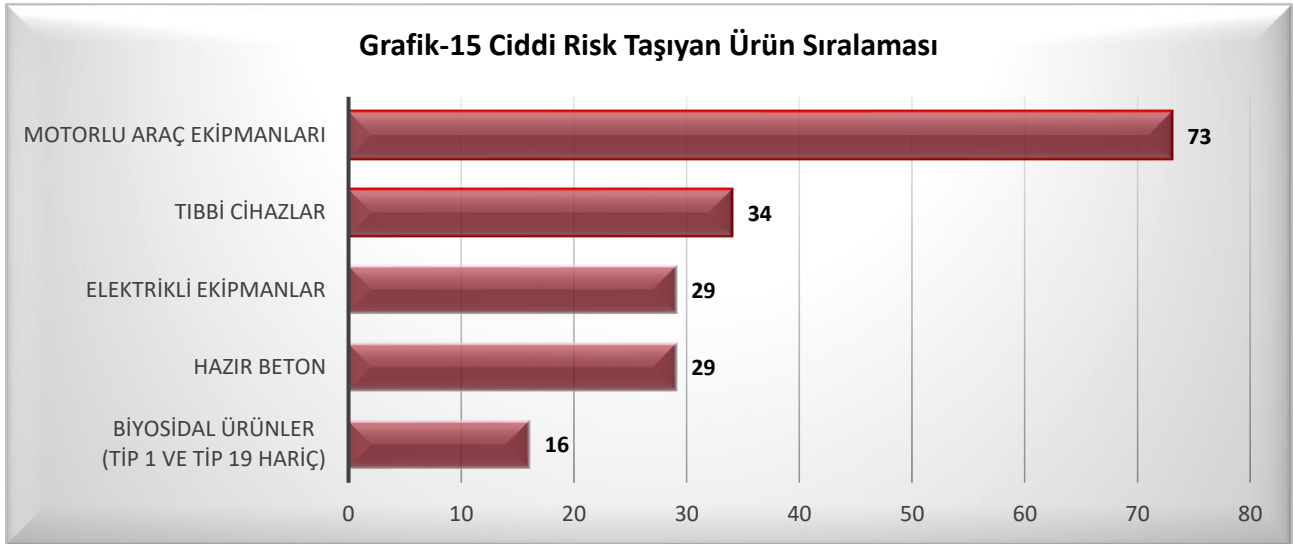
⁴ Raporda yer alan "risk taşıyan ürün" kavramı ile kastedilen ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkilene olasılığı bulunan ürünü; "ciddi risk taşıyan ürün" kavramı ile kastedilen yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü; "diğer uygunsuz ürün" kavramı ile kastedilen ise risk taşımamakla birlikte ürün ile birlikte sunulması gereken işaret/belge/teknik doküman/kullanım kılavuzu gibi gereklilikleri sağlamayan üründür.

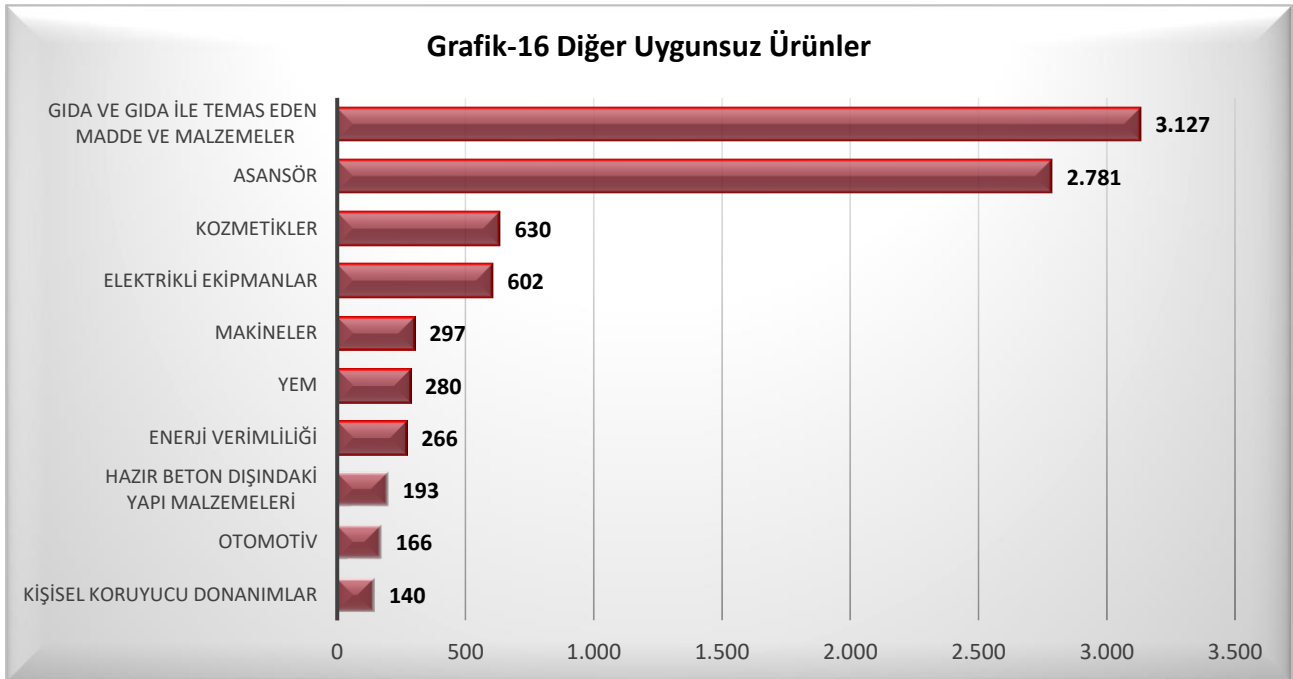
“Gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler”, “asansör” ve “kozmetik” ürün grupları en fazla uygunsuzluk tespit edilen ilk 3 ürün grubudur. Bu ürünleri tıbbi cihazlar, elektrikli ekipmanlar ve makineler ürün grupları izlemektedir.

Grafik 14’te ise yetkili kuruluşlar tarafından yapılan denetimlerde risk taşıdığı tespit edilen uygunsuz ürünlerin sıralaması yer almaktadır. Buna göre; gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler, tıbbi cihazlar, ve ambalajlı su ürün grupları risk taşıdığı en fazla tespit edilen ürün gruplarıdır.

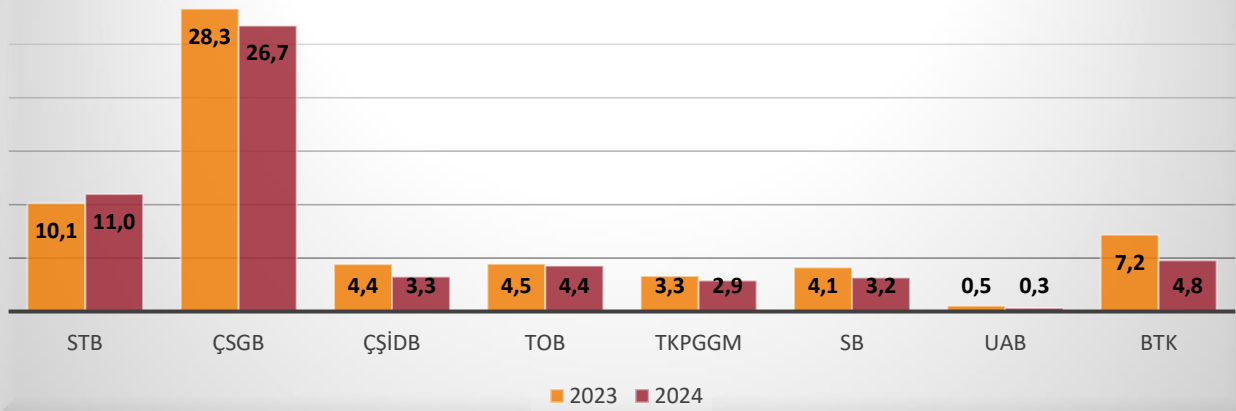

Grafik 15’te ise yetkili kuruluşlar tarafından yapılan denetimlerde ciddi risk taşıdığı tespit edilen uygunsuz ürünlerin sıralaması yer almaktadır. Buna göre, motorlu araç ekipmanlarında 73, tıbbi cihazlarda 34, elektrikli ekipmanlarda 29, hazır betonda 29, biyosidal ürünlerde (tip 1 ve tip 19 hariç) 16 ürün partisinin ciddi risk taşıdığı tespit edilmiştir.

Grafik 16’da “teknik dosya eksikliği”, “uygunluk işareti eksikliği”, “belge eksikliği”, “etiket eksikliği”, “kullanım kılavuzu eksikliği” gibi eksikliklere sahip ürünler yer almaktadır. Buna göre yetkili kuruluşlar tarafından gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemelerde 3.127, asansörde 2.781, kozmetikte 630 ürün partisi için bu tür uygunsuzluklar tespit edilmiştir.

Grafik-17 Uygunsuz Ürünlerin Denetimlerdeki Payı (%)

Uygunsuz ürünlerin kuruluşların toplam denetlediği ürün sayısına oranları incelendiğinde, STB hariç olmak üzere, uygunsuz bulunan ürünlerin denetimlerdeki payının düştüğü gözlenmektedir.

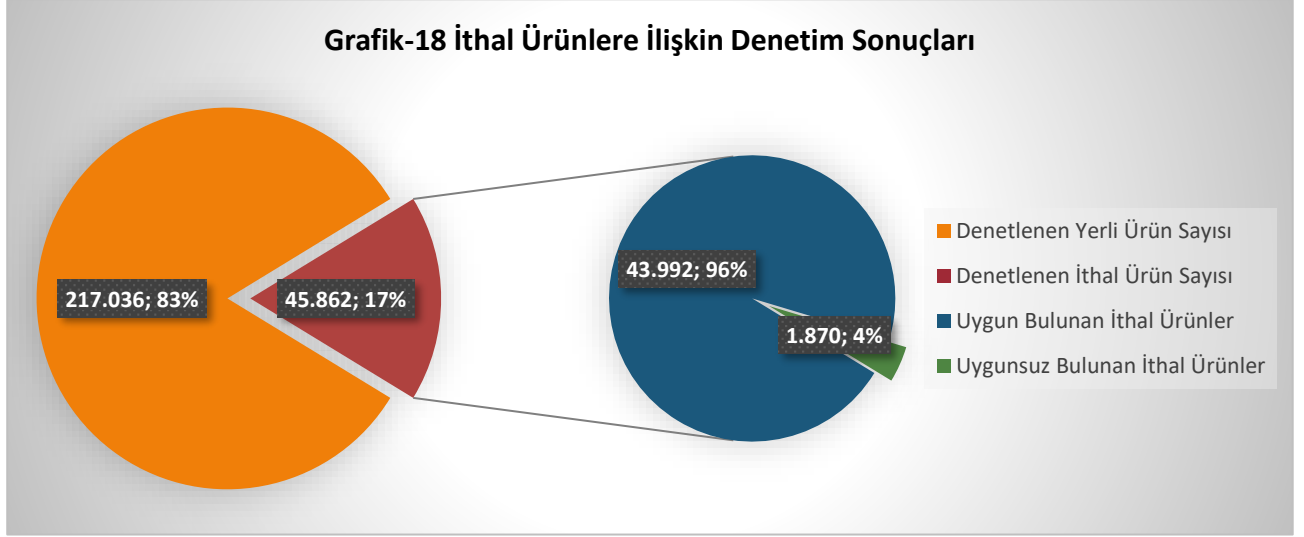
2024 yılında gerçekleştirilen denetimlerde tespit edilen uygunsuzluklara ilişkin kuruluş bazındaki diğer değerlendirmeler ise aşağıda yer almaktadır:

- STB tarafından denetlenen 43.558 ürün partisinin 4.785'inde uygunsuzluk tespit edilmiştir. Bu ürünlerin 2.913'ü asansördür. STB tarafından tespit edilen uygunsuzlukların %61'ini, bütün kuruluşlarca tespit edilen uygunsuzlukların ise %22'sini asansördeki uygunsuzluklar oluşturmuştur. Elektrikli ekipman (656), makineler (344) ve enerji verimliliği ürünleri (330) Bakanlıkça en fazla uygunsuzluk tespit edilen diğer ürün grupları olmuştur. Ayrıca, Bakanlık tarafından yasal metroloji alanında 210 ürün partisi denetlemiş, 4 ürün partisinde uygunsuzluk tespit edilmiştir.
- ÇSGB tarafından denetlenen kişisel koruyucu donanımda, 1.021 ürün partisinin 273'ü uygunsuz bulunmuştur.
- ÇŞİDB tarafından yapı malzemelerinde 8.715 ürün partisi denetlenmiş, bunlardan 222'si uygunsuz bulunmuştur. Hazır beton ürün grubunda ise denetlenen 6.013 ürün partisinin 259'u uygunsuz bulunmuştur. Bakanlık tarafından denetlenen katı yakıtlara ilişkin 33.557.078 ton üründen tespit edilen uygunsuzluk 1.116 ton olmuştur.
- TOB tarafından denetlenen 65.600 parti ürünün 5.112'si, 55.564 parti kimyevi ve organik gübrenin 102'si, 7.528 parti yemin 280'i ve 12 adet yakalama olayında el konulan muhtelif markalı tütün mamulünün tamamı uygunsuz bulunmuştur.
- TKPGGM sorumluluğundaki ayakkabı, oyuncak, tekstil ürünü, kırtasiye ürünü gibi ürün gruplarında yapılan denetimlerde 6.409 ürün partisinin 185'inde uygunsuzluk tespit edilmiştir.
- UAB tarafından denetlenen gezi teknelerinde, 912 ürün partisinin 3'ü uygunsuz bulunmuştur.
- SB tarafından denetlenen 64.016 ürün partisinin 2.023'ü uygunsuz bulunmuştur. Kurum tarafından yapılan kozmetik ürünleri denetimlerinde toplamda 1.255 ürün partisi denetlenmiş, bu ürünlerin 812'si uygunsuz bulunmuştur. Tıbbi cihazlarda denetlenen 4.255 ürün partisinin 778'i, ambalajlı sulara denetlenen 5.912 ürün partisinin 237'si uygunsuz bulunurken biyosidal ürünlerde denetlenen 52.505 ürün partisinin 196'sı (tip 1 ve 19 hariç (140), tip 1 ve 19 (56)) uygunsuz bulunmuştur. Ayrıca, Bakanlık tarafından sahte kozmetik alanında 43.690 ürün partisi denetlenmiş, tamamı uygunsuz bulunmuştur.
- BTK tarafından telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanında 3.519 ürün partisi denetlenmiş, 168'inde uygunsuzluk tespit edilmiştir.

C. İTHAL ÜRÜN/YERLİ ÜRÜN AYRIMI

PGD kuruluşları iç piyasada ithal ve yerli tüm ürünleri denetlemektedir. Bu başlık altında değerlendirilen “ithal ürün”, iç piyasada yer alan ithal ürünler anlamına gelmekte olup, ürünlerin gümrükler aşamasındaki denetimi ve buna yönelik veriler bu raporun konusunu oluşturmamaktadır.

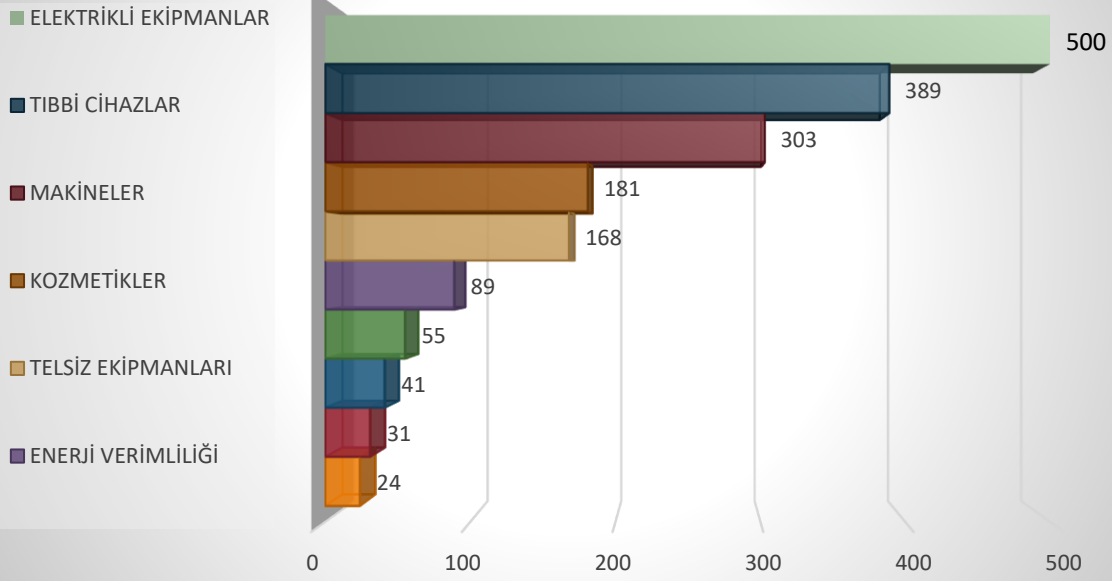
Yetkili kuruluşlar tarafından iç piyasada denetlenen 262.898 ürün partisinin 45.862’si ithal ürünlerdir. İthal ürünler, toplam denetlenen ürün partilerinin %17’sini oluşturmaktadır.

Denetlenen ithal ürünlerin 43.992 partisi uygun, 1.870 partisi uygunsuz bulunmuştur. Buna göre denetlenen ithal ürünlerin %4’ü uygunsuz bulunmuştur.

Kuruluşlar bazında ithal ürünlere yönelik yürütülen denetim sonuçları ise aşağıdaki grafiklerde yer almaktadır:

Grafik-19 İthal Ürünlerde Uygunsuzluk Sayısının En Yüksek Olduğu Ürün Grupları

2024 yılında denetlenen ithal ürünlerde uygunsuzluk sayısının en yüksek olduğu ilk 5 ürün grubu; elektrikli ekipmanlar, tıbbi cihazlar, makineler, kozmetikler, telsiz ekipmanları ve enerji verimliliği ürünleri olmuştur.

Ürün güvenliği denetimlerinin etkinleştirilmesi için ithalat denetimleri ile PGD sonuçlarının birbirini beslemesi son derece önemlidir. TB sorumluluğundaki ithalat denetimlerinin risk esaslı yürütülmesini sağlayan Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi'nde (TAREKS) kayıtlı uygunsuz ürünlere ilişkin veriler PGDBİS aracılığıyla PGD kuruluşları ile paylaşılmaktadır. Yine söz konusu iki sistem arasındaki veri iletişimi sayesinde, PGD'de tespit edilen uygunsuz ithal ürünlere ilişkin ürün/ithalatçı verileri de ithalat denetimlerine yönelik risk analizinde dikkate alınmaktadır.

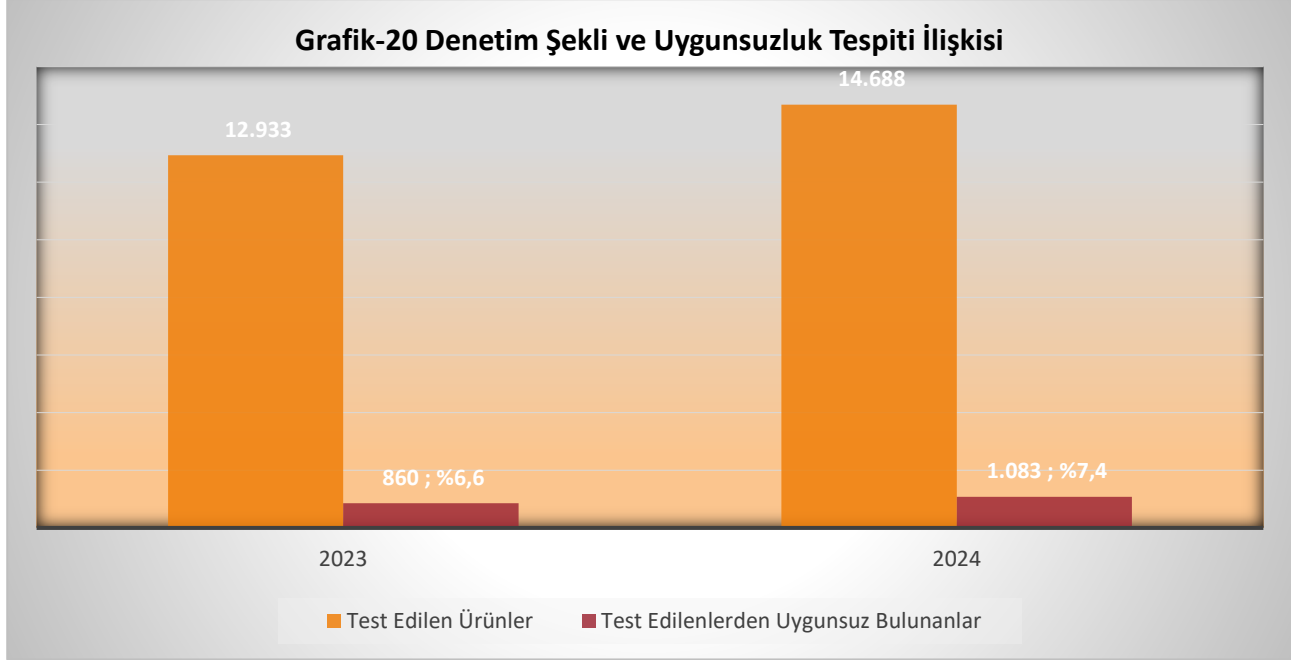
Ç. DENETİM ŞEKLİ (TESTE GÖNDERİLEN ÜRÜN PARTİ SAYILARI)

Denetimlerin şekli, PGD kuruluşları tarafından denetimlerde hangi yöntemin ağırlıklı olarak kullanıldığını ortaya koymak, dikkatli kaynak kullanımını gerektiren test yöntemine ne kadar başvurulduğunu tespit etmek ve bu alana ayrılacak kaynağın sağlıklı bir biçimde yönetilebilmesi adına programlama yapmak bakımından önemlidir.

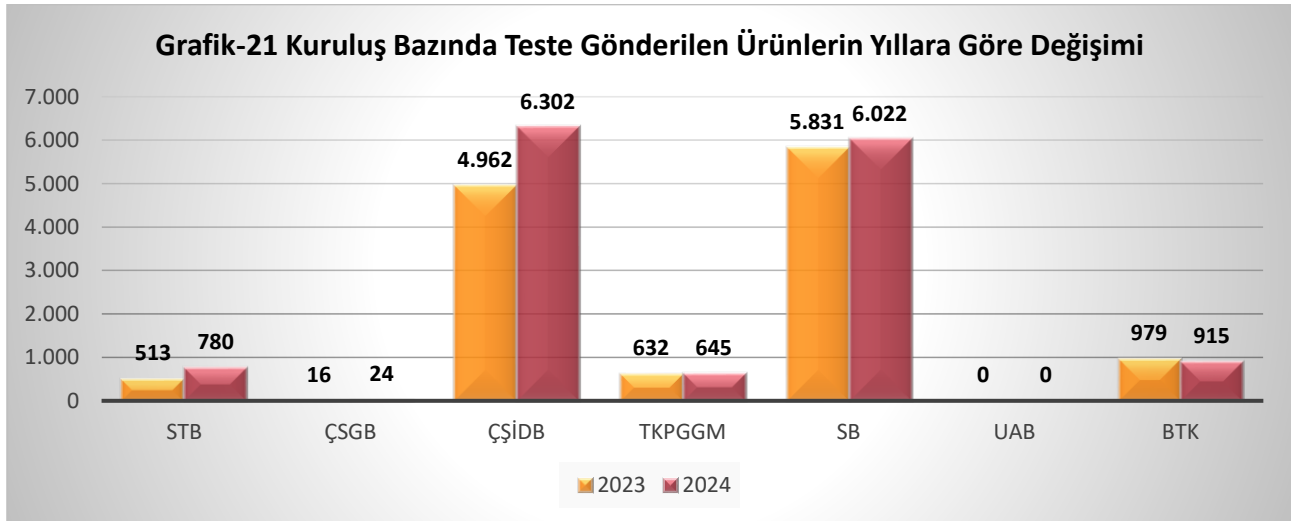
PGD'de her ürünün teste tabi tutulmasından ziyade ileri bir incelemeye ihtiyaç duyulan ürünlerin test edilmesi, kısıtlı kamu kaynaklarının verimli kullanımı açısından temel prensip olmakla birlikte, bu husus laboratuvar analizlerinin PGD'de en az başvurulacak yöntem olduğu anlamına gelmemektedir. Aksine, teste tabi tutulan ürünlerin sayısındaki artış, PGD kuruluşlarının piyasadaki ürünlerin genel güvenlik seviyesini iyileştirmeye yönelik çabalarının bir göstergesi olarak görülebilir. Burada dikkat edilmesi gereken bir husus da teste gönderilen ürünlerdeki uygunsuzluk oranıdır.

Bu başlıkta, TOB verileri ile diğer PGD kuruluşları verileri ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Bu durum TOB tarafından gerçekleştirilen PGD faaliyetlerinin, yapısal olarak test işlemlerine ağırlık verilmesini gerekli kılmasından ve Bakanlıkça test edilen ürün sayısının diğer kuruluşlar tarafından test edilen ürün sayısına göre oldukça yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

2024 yılında TOB dışındaki diğer PGD kuruluşları tarafından denetlenen 134.163 ürün partisinin 14.688'i test edilmiştir. Denetlenen toplam ürün partisi içinde teste gönderilenlerin oranı % 11 olmakla birlikte, bu oran PGD kuruluşlarının ağırlıklı olarak işaret ve belge kontrolü ile denetim yaptıklarını göstermektedir.

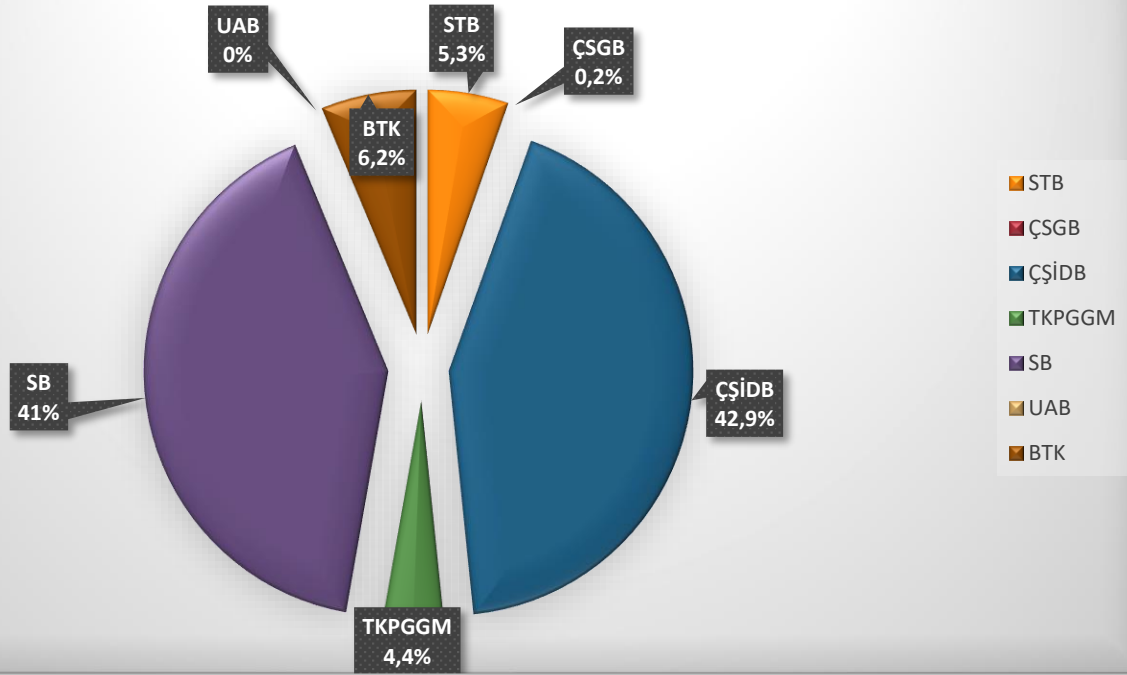

Grafik 21’de test edilen ürünler içinde uygunsuz bulunanların sayısı verilmektedir. 2024 yılında PGD kuruluşları tarafından yapılan 14.688 testte yalnızca 1.063 ürün partisi uygunsuz bulunmuştur. Bu durum, teste başvurma kararı verilirken ürün/numune seçiminin ve bu konuda denetim personelinin eğitiminin öncelik verilmesi gereken bir alan olduğuna işaret etmektedir.

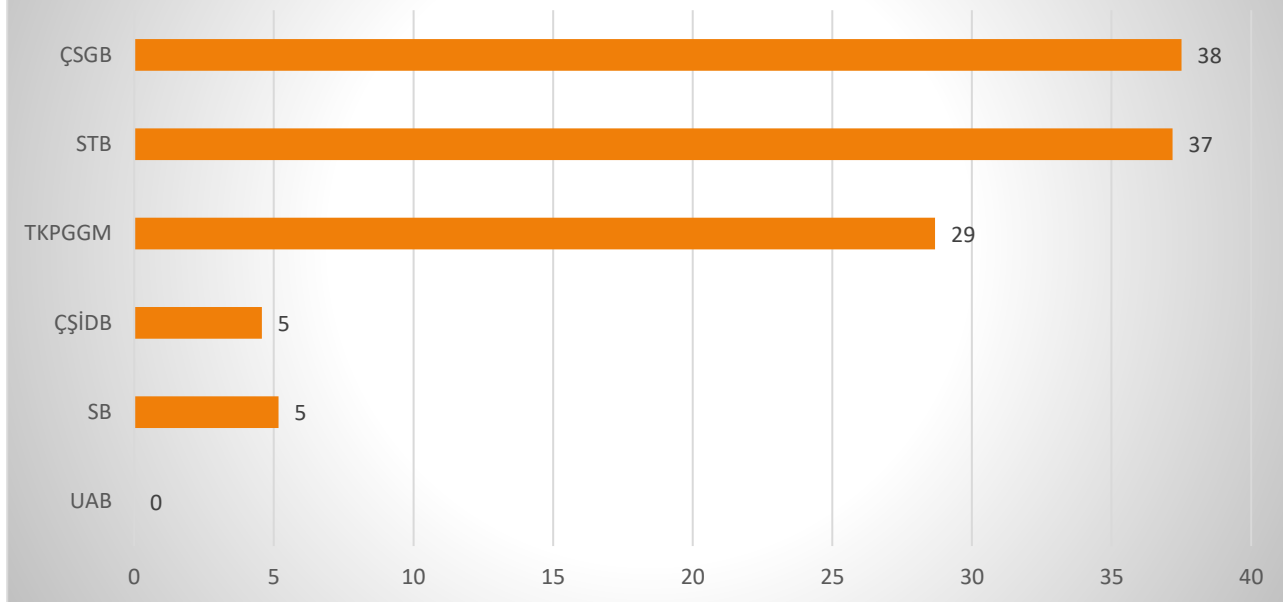
Grafik 22’de kuruluş bazında teste gönderilen ürün parti sayıları bir önceki yıllarla mukayese edilerek gösterilmektedir. Tüm kuruluşların teste gönderilen ürün parti sayılarında bir önceki yıla kıyasla artış görülmektedir. UAB tarafından ise denetlenen hiçbir ürün ise bir önceki yıl olduğu gibi 2024 yılında da teste tabi tutulmamıştır.

Grafik-22 Teste Gönderilen Ürünlerin PGD Kuruluşlarına Göre Dağılımı (%)

Teste gönderilen ürünlerin PGD kuruluşlarına dağılımına bakıldığında ÇŞİDB %43'lük bir payla ilk sırada yer almaktadır. Kuruluşlar tarafından en fazla teste gönderilen ürün grupları ise hazır beton (6.013), ambalajlı su (5.675), telsiz ekipmanlar (915) ve asansör (441) olmuştur.

Grafik-23 PGD Kuruluşları Bazında Teste Gönderilen Ürünler İçerisinde Uygunsuz Bulunanların Oranı (%)

Grafik 24'te ise teste gönderilen ürün partileri içerisinde uygunsuz bulunanların oranı verilmektedir. Buna göre teste gönderilen ürün partilerinde oran olarak en fazla uygunsuzluk tespit eden kuruluş ÇSGB ve STB olmuştur. Bu durum söz konusu kuruluşların teste göndermek üzere seçtikleri numunelerde isabetli oldukları, dolayısıyla riskli ürünleri tespitinde belirli bir uzmanlığa ve

bilgiye ulaştığının göstergesi olarak değerlendirilebilir. ÇSGB, teste gönderdiği ürün sayısında oransal olarak en fazla uyguzsuzluk tespit eden kuruluş olmuştur. Kuruluşun teste gönderdiği 24 üründen 9'u uyguzsuz bulunmuştur. STB tarafından teste gönderilen 780 ürün partisinin 290'ı uyguzsuz bulunmuştur.

TOB tarafından yapılan denetimlere ilişkin bilgiler ise aşağıda yer almaktadır:

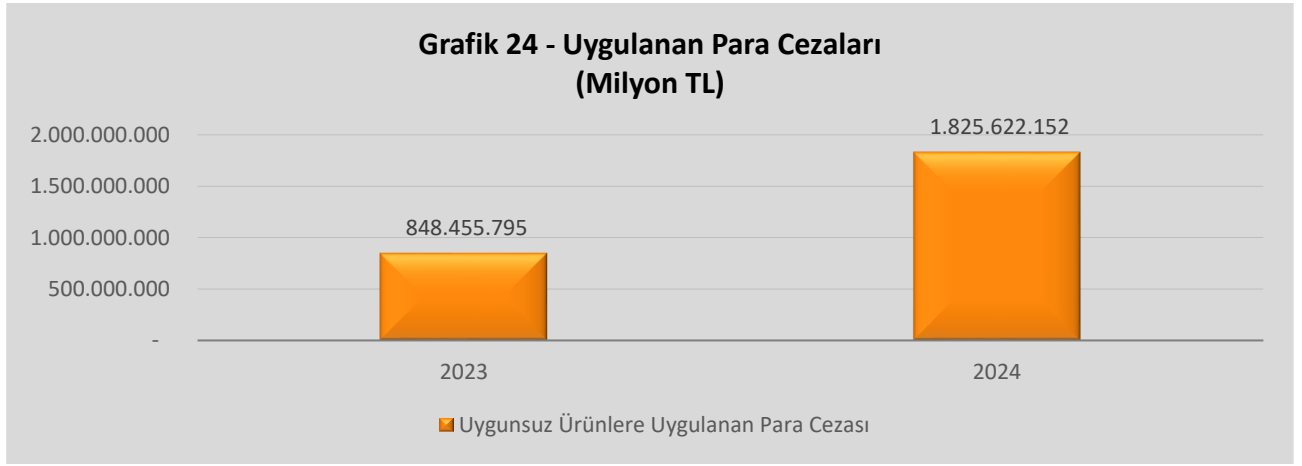
- Gıda ve gıda ile temas eden maddeler ürün grubunda 65.600 ürün partisi için test yöntemine başvurulmuş, bu ürün partilerinden 5.112'si uyguzsuz bulunmuştur.
- Kimyevi ve organik gübreler ürün grubunda 1.921 ürün partisi için test yöntemine başvurulmuş, bu ürün partilerinden 102'si uyguzsuz bulunmuştur.
- Yem rn grubunda 7.842 ürün partisi test edilmiş, bu ürün partilerinden 286'sı uyguzsuz bulunmuştur.
- Tütün mamlleri ürün grubunda 12 yakalama olayına ilişkin muhtelif markalı ürünler test edilmiş tamamı bulunmuştur.

5. UYGULANAN İDARİ PARA CEZALARI VE ALINAN ÖNLEMLER

A. İDARİ PARA CEZALARI

Piyasaya teknik mevzuatına uygun ve güvenli ürün arz etmek iktisadi işletmeler için kanuni bir yükümlülüktür. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen firmalara gerekli cezaların verilmemesi, kurallara uyan ve ürününü güvenli ve teknik düzenlemeye uygun üreterek belirli maliyetlere katlanmış iktisadi işletmecilerin haksız rekabetle cezalandırılması sonucunu doğurmaktadır.

Piyasaya yalnızca güvenli ürünlerin arz edilerek bu haksız rekabetin önlenmesi için yükümlülüklerini yerine getirmeyen iktisadi işletmecilere yönelik olarak PGD kuruluşlarının kullanabileceği en önemli araçlardan birisi İPC'lerdir. 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu'nun 7, 8, 9 ve 10'uncu maddelerinde ürünlerin piyasaya arzında imalatçıların, yetkili temsilcilerin, ithalatçıların ve dağıtıcıların yükümlülüklerine, 20'nci maddesinde ise bu hükümlere aykırı hareket edilmesi halinde uygulanacak idari para cezalarına yer verilmektedir.

PGD kuruluşları tarafından yürütülen denetimler neticesinde uygunsuz olduğu tespit edilen ürünlere uygulanan İPC miktarları Grafik 25'te gösterilmektedir. Yıllar itibarıyla bakıldığında, 2024 yılında uygunsuz ürünler için uygulanan İPC'ler 2023 yılına kıyasla %115 artış göstererek 1.825.622.152 TL'ye yükselmiştir. TOB tarafından gıdalara uygulanan 2023 yılında 577.368.918 TL iken 2024 yılında 1.309.748.855 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu artışın sebeplerinden biri İPC'ler için yeniden değerlendirme oranının 2024 yılı için % 43,93 olarak tespit edilmiş olmasıdır.

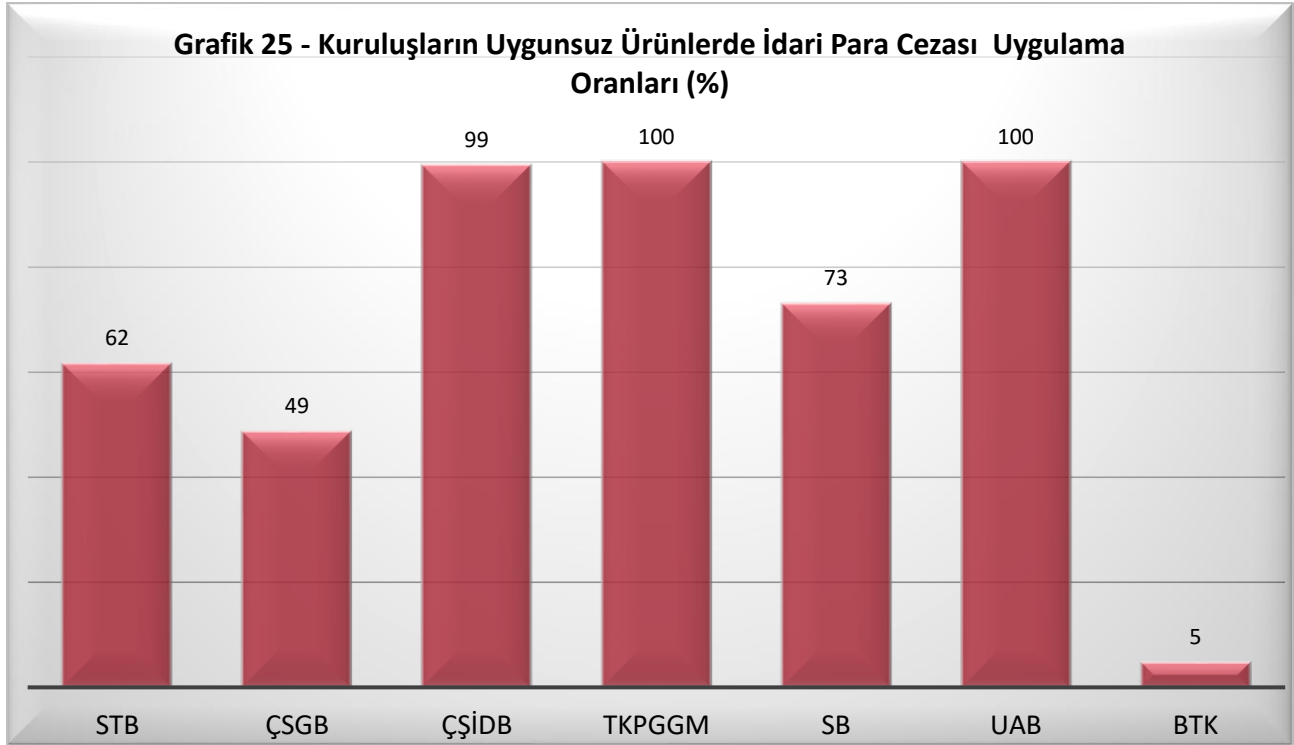
Kuruluşlarımız tarafından uygulanan İPC'lerin enflasyondan arındırılmış hali aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.⁵

⁵ TÜFE endeksi yıl ortalamaları, 2003=100 baz yılı esas alınarak hesaplanmıştır. 2023 yılı için ortalama endeks değeri 1.488,9; 2024 yılı için ise 2.360,0'dır. Aynı dönemde, 12 aylık ortalamalara göre yıllık TÜFE artış oranı 2023'te %53,86, 2024'te %58,51 olarak gerçekleşmiştir. (Kaynak: TÜİK)

			TÜFE Endeksi ile indirgenmiş	
	2023	2024	2023	2024
STB	86.712.562	174.740.572	5.823.879	7.404.183
ÇSGB	4.342.232	16.649.651	291.637	705.486
ÇŞİDB	76.031.904	119.786.519	5.106.534	5.075.646
UAB	546.904	250.000	36.732	10.593
TOB	604.557.094	1.356.826.933	40.603.892	57.492.058
TKPGGM	15.330.008	28.458.172	1.029.610	1.205.842
SB	60.585.486	125.255.772	4.069.105	5.307.392
BTK	349.605	3.654.533	23.481	154.851
TOPLAM	848.455.795	1.825.622.152	56.984.870	77.356.051

Buna göre, enflasyondan arındırılmış veriler incelendiğinde İPC'lerdeki artış bir önceki yıla kıyasla %35.8 olarak izlenmektedir.

TOB tarafından yem ürün grubunda 23.226.063 TL, gübre ürün grubunda 23.448.000 TL İPC uygulanmıştır. TOB dışında kalan diğer kuruluşların 2024 yılında uyguladıkları İPC tutarı ise 506.179.017 TL olmuştur.

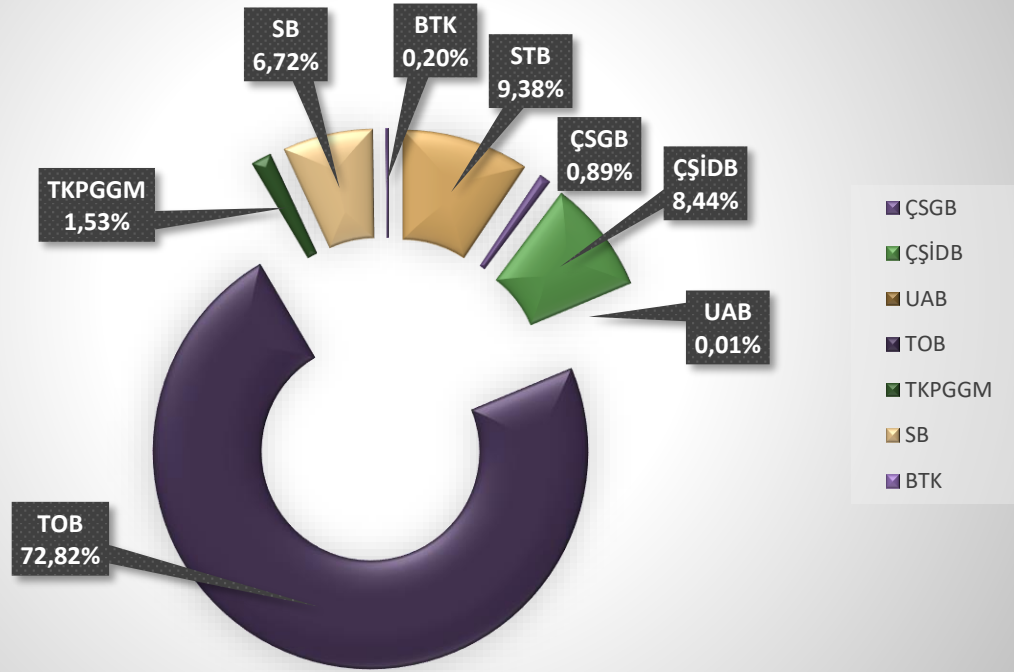

Grafik 26'dan da görüleceği üzere PGD kuruluşları tespit ettikleri tüm aykırılıklara İPC uygulamamaktadırlar. Ayrıca, 2024 yılında uygunsuzluk tespit edilen bazı ürün gruplarında İPC uygulama süreçlerinin devam ettiği bilgisi de iletilmiştir.

7223 sayılı Kanun'a göre yetkili kuruluşlar tarafından teknik düzenlemelere aykırılık tespit edilmesi ve uygunsuzluk olduğu yönünde karar verilmesi halinde Kanun'da yer alan ilgili idari para cezalarının uygulanması, bununla birlikte Kanun'un 16 ncı maddesinde öngörüldüğü şekilde uygunsuzluğun düzeltilmesinin talep edilmesi, uygunsuzluğun devam etmesi halinde ise Kanun'un 16 ncı maddesinde öngörülen yaptırımlar ile 20 nci maddesinin sekizinci fıkrasında belirtildiği üzere misli para cezasının uygulanması önem arz etmektedir.

- STB tarafından uygunsuz bulunan 4.785 ürün partisinin 2.950'sine (%62) İPC uygulanmıştır. Kuruluş tarafından yasal metroloji ürün grubunda 208.351 TL İPC uygulanmıştır.
- ÇSGB tarafından uygunsuz bulunan 273 ürün partisinin 133'üne (%49) İPC uygulanmıştır.
- ÇŞİDB tarafından uygunsuz bulunan 481 ürün partisinin ise 478'sine (%99) İPC uygulanmıştır.
- TKPGGM tarafından uygunsuz olduğu tespit edilen 185 ürün partisinin tamamına (%100) İPC uygulanmıştır
- SB tarafından uygunsuzluğu tespit edilen 2.023 ürün partisinin 1.477'sine (%73) İPC uygulanmıştır.
- UAB tarafından tespit edilen 3 uygunsuzluğun tamamına (%100) İPC uygulamıştır.
- BTK tarafından tespit edilen 168 adet uygunsuzluğun 8'ine (%5) İPC uygulanmıştır.
- ÇŞİDB tarafından katı yakıtlar ürün grubunda tespit edilen uygunsuzluklar için 3.898.438 TL İPC uygulanmıştır.

Grafik-26 Uygulanan Para Cezalarının PGD Kuruluşlarına Göre Dağılımı

Uygulanan İPC'lerin PGD kuruluşlarına göre dağılımı Grafik 27'de gösterilmektedir. 2023 yılında olduğu gibi 2024 yılında da en fazla İPC uygulayan kuruluşlar TOB ve STB olmuştur. PGD kuruluşlarınca uygulanan İPC'lere bakıldığında söz konusu iki kuruluşun payı toplamda yaklaşık %82 oranındadır.

TOB tarafından uygulanan İPC tutarına; iç piyasada gıda ve gıda ile temas eden malzemeleri üreten, satan veya toplu tüketime sunan iş yerlerine yönelik resmi kontroller sonucunda, söz konusu işyerlerinden, gıda mevzuatına uygun faaliyette bulunmayanlara yönelik olarak uygulanan İPC tutarları da dahildir. Bakanlıkça gıda, gıda ile temas eden malzemeler, yem, gübre ve tütün ürün gruplarında uygulanan İPC 1.356.422.918 TL olmuştur.

B. ALINAN ÖNLEMLER

PGD faaliyetlerinin en önemli amaçlarından biri piyasadaki risk ve ciddi risk taşıyan ürünleri tespit ederek önlem almak ve vatandaşların bu ürünlerden zarar görmesini engellemektir. PGD kuruluşları tarafından yürütülen denetimler neticesinde risk ve ciddi risk taşıdığı tespit edilen tüm ürünlere “düzeltici faaliyet”, “piyasaya arzı yasaklama/geçici olarak durdurma”, “geri çağırma”, “imha” gibi önlemlerden uygun olanlarının uygulanması gerekmektedir. Yine bu önlemlere konu ürünlerin piyasaya ne miktarda arz edildiğini ve bunun sonucunda bu ürünlerin ne kadarına önlem uygulanabildiğini bilmek PGD kuruluşları için yürüttükleri faaliyetlerin amacına ulaşması bakımından önemli bir veridir. Zira PGD kuruluşlarının müeyyide uygulama ve alınan müeyyidelerin takibi konusuna ağırlık vermesi PGD’nin en önemli noktasını oluşturmakta ve potansiyel olarak IPC’lere nazaran çok daha büyük caydırıcı etkisi olmaktadır.

2024 yılında alınan önlemler kapsamında veri sağlayan PGD kuruluşları BTK, ÇSGB, SB, STB, TKPGGM olmuştur.

BTK tarafından “telsiz ekipmanları” ürün grubunda yer alan 5 ürüne piyasada bulunmasının önlenmesi ve piyasadaki çekilmesinin sağlanması önlemlerinden uygun görülenler uygulanmıştır.

ÇSGB tarafından denetlenen ürünlerin 133 tanesine ürünün taşıdığı riske göre; geri çağırma, imha, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasaya arzın ivedilikle durdurulması, piyasaya arzın yasaklanması ve toplatma önlemlerinden uygun görülenler uygulanmıştır.

Denetlenen toplam 1255 kozmetik üründen 182’sine, denetlenen toplam 89 tip 1 ve tip 19 biyosidal üründen 27’sine geri çağırma, internet sitesinde duyurma, imha, piyasaya arzın ivedilikle durdurulması ve piyasaya arzın yasaklanması önlemlerinden uygun görülenler uygulanmıştır. Öte yandan, SB tarafından mahkemeler/savcılıklar, emniyet/kolluk kuvvetleri, diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından ulaşılan ve incelemeler neticesinde sahte/kaçak/taklit olduğu belirlenen 43.690 adet kozmetik ürün için imha işlemi uygulanmıştır.

STB tarafından ise “asansör”, “basınçlı ekipman”, “enerji verimliliği”, “elektrikli ekipmanlar”, “gaz yakan cihazlar”, “kazan”, “makine”, ve “otomotiv” ürün gruplarında piyasaya arz edilen 346.957 adet üründen 21.065’ine geri çağırma, imha, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasaya arzın ivedilikle durdurulması, piyasaya arzın yasaklanması ve toplatma önlemlerinden uygun görülenler uygulanmıştır. STB tarafından elektrikli ekipmanlar ürün grubu altında değerlendirilen kablolar da 10.600 metre kabloların tümüne önlem uygulanmıştır. Ayrıca, yasal metroloji alanında uygunsuz bulunan 1 ürüne önlem uygulanmıştır.

TKPGGM tarafından yapılan denetimlerde çocuk bakım ürünleri, deterjanlar, diğer tüketici ürünleri (takılar, stor perdeler), hava aromatize edici ürünler, kırtasiye, oyuncaklar, tekstil ürün gruplarında piyasaya arz edilen 767.005 adet ve 14.163.000 kg üründen 303.147 adet ve 54.000 kg ürüne ‘düzeltici faaliyet, toplatma, internet sitesinde duyuru, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, geri çağırma ve kamuoyunu riske karşı uyarmak, imha’ önlemlerinden uygun görülenler uygulanmıştır.

7223 sayılı Kanun’un “izlenebilirlik” başlıklı 12 nci maddesiyle iktisadi işletmecilere getirilen yükümlülükle önümüzdeki senelerde diğer yetkili kuruluşlar tarafından da bu alanda daha fazla veri sağlanmasının mümkün hale gelebileceği değerlendirilmektedir.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu raporun hazırlanmasının amaçlarından biri de gelecek yıllarda gerçekleştirilecek PGD faaliyetlerin daha etkin, verimli ve işlevsel bir hale getirilmesi için yapılan planlamalar için altyapı hazırlanmasıdır. Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde PGD uygulamalarının etkinleştirilmesi için aşağıdaki çalışmalara ağırlık verilmesinde fayda görülmektedir:

1. Denetimlerin etkin bir şekilde yürütülmesi sağlam bir mevzuat altyapısının yanında denetim personelinin tam zamanlı olarak PGD faaliyetlerine vakfedilmesine bağlıdır. Tek işi denetim olan personelin bu alana odaklanmasıyla uzmanlaşma sağlanabilecek, testler için numune seçimi, denetimlerde risk ve ciddi risk taşıyan ürün tespiti gibi konularda yetkin bir personel altyapısı sağlanabilecektir.
2. Denetimler ağırlıklı olarak işaret/belge kontrolü ile yürütülmektedir. Ürünlerde özellikle daha ileri inceleme ile tespit edilebilecek riskleri (kimyasal riskler gibi) belirlemede test yöntemine başvurulması önemlidir.
3. İnternet satışlarının denetimiyle ilgili önceki yıllarda olduğu gibi 2024 yılında da sınırlı sayıda kuruluş veri sağlayabilmiştir. Bu alandaki yasal altyapıyı güçlendiren Uzaktan İletişim Araçları Yoluyla Piyasaya Arz Edilen Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği'nin yürürlüğe girişi ile birlikte önümüzdeki yıllarda bu alanda daha fazla denetim yapılması öngörülmektedir.
4. Safety Gate sisteminde yer alan ülkemiz menşeli ürünlere ilişkin olarak AB piyasasına teknik düzenlemesine aykırı ürün ihraç eden firmalara yetkili kuruluşlarımızın 7223 sayılı Kanun hükümleri gereği müeyyide uygulaması ve ülkemiz ürünlerinin yurt dışı piyasalardaki imajının korunması adına imalatçı ve ihracatçılarımızın gerekli önlemleri almaları gerekmektedir.
5. Denetlenen ürün partileri içerisinde uygunsuzluk tespit edilme oranları, 2024 yılında da diğer yıllarda olduğu gibi düşük kalmıştır. Bu oranın yüksek olması, denetimlerin risk odaklı yapıldığını, dolayısıyla kısıtlı kaynaklarla riskli ürünlere hızla ulaşıldığını göstermesi bakımından önemli bir göstergedir. Önümüzdeki yıllarda kuruluşların bu oranı arttırmaya yönelik daha fazla çaba göstermelerinde fayda olacaktır.
6. İPC ve önlem uygulamaları PGD'nin can alıcı noktasını oluşturmakta ve bu veriler yürütülen denetimlerin amacına ulaşıp ulaşmadığını göstermektedir. Yetkili kuruluşların tespit ettikleri her uygunsuzluğa İPC uygulamaları 7223 sayılı Kanun'un getirdiği bir zorunluluktur. Aynı şekilde riskli ve ciddi riskli bulunan ürünlerle ilgili de Kanun'da sayılan önlemlerin etkin ve hızlı bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Bu uygulamalar, vatandaşın korunması başta olmak üzere piyasaya uygunsuz ürün arz ederek haksız rekabet oluşmasına neden olan ve insan sağlığı ve güvenliğini riske atan iktisadi işletmecilere gerekli yaptırımların ve önlemlerin uygulanması bakımından da öncelikli bir meseledir.
7. Tüketici tercihleri ve teknolojik gelişmelerle birlikte piyasaya arz edilen ürünlerin miktarında ve çeşidinde her geçen gün artış görülmektedir. PGD kuruluşlarının özellikle yeni ürün grupları ve riskleri göz önünde bulundurarak denetimlerini planlaması, yürütmesi ve daha proaktif olması önemlidir.

8. AB ürün mevzuatının ülkemiz mevzuatı haline getirilmesine yönelik çalışmalar 1996 tarihinde yürürlüğe giren Gümrük Birliği Kararı'ndan bu yana sürdürülmekte ve AB'de teknik mevzuat alanındaki çalışmalar yakinen takip edilmektedir. AB'nin bir iklim politikası ve aynı zamanda ekonomik dönüşüm programı olarak kurguladığı ve 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı, teknik mevzuat alanında önemli değişiklikler getirmektedir. Benzer şekilde dijital unsurlara sahip ürünler ile dijital içerikli ürünlerin ürün güvenliği noktasında da AB'de önemli mevzuat değişiklikleri gündemdedir. Tüm bu gelişmelerin PGD kuruluşlarımızca takibi ve söz konusu mevzuatın uygulanmasına yönelik gerekli altyapı çalışmalarına başlanması elzemdir.

V. EKLER

EK -1: PGD KURULUŞLARINA AİT İHBAR VE ŞİKAYET HATLARINA İLİŞKİN LİSTE

PGD Kuruluşu	Destek Hattı
STB	ALO 130 Ürün Güvenliği Şikayet Hattı
ÇSGB	ALO 170
ÇŞİDB	ALO 181 Çevre ve Şehircilik Hattı
TKPGGM	ALO 175 Tüketici Danışma Hattı
TOB	ALO 174 Gıda Hattı
SB	SABİM ALO 184 Hattı
UAB	Çağrı Merkezi 444 24 07
BTK	BTK Bilgi ve İhbar Merkezi ALO 120
EPDK	-

EK -2: TABLOLAR